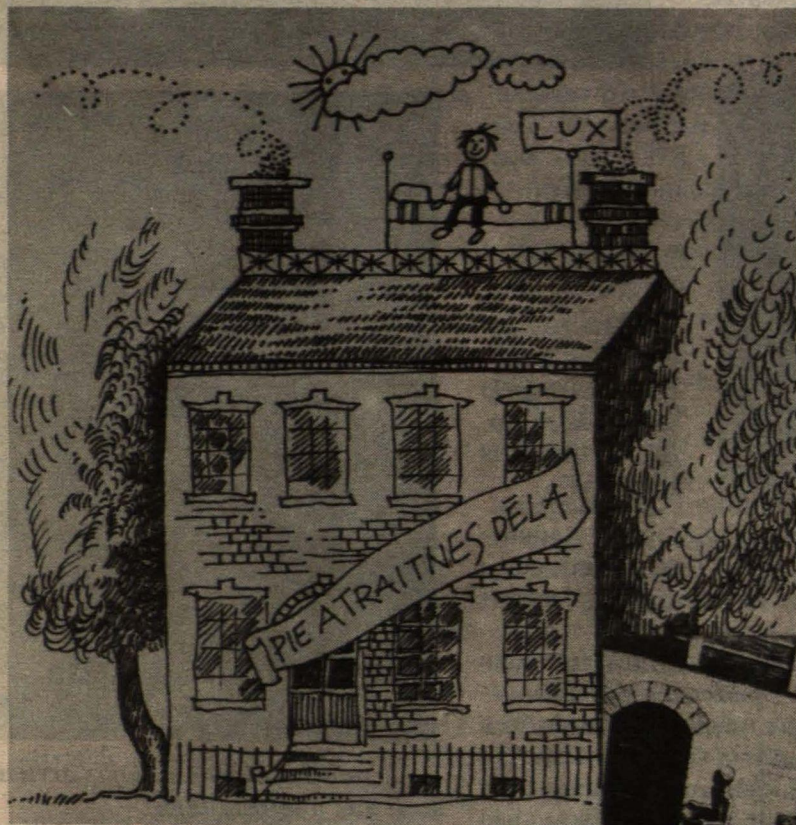

Universitātes avīze

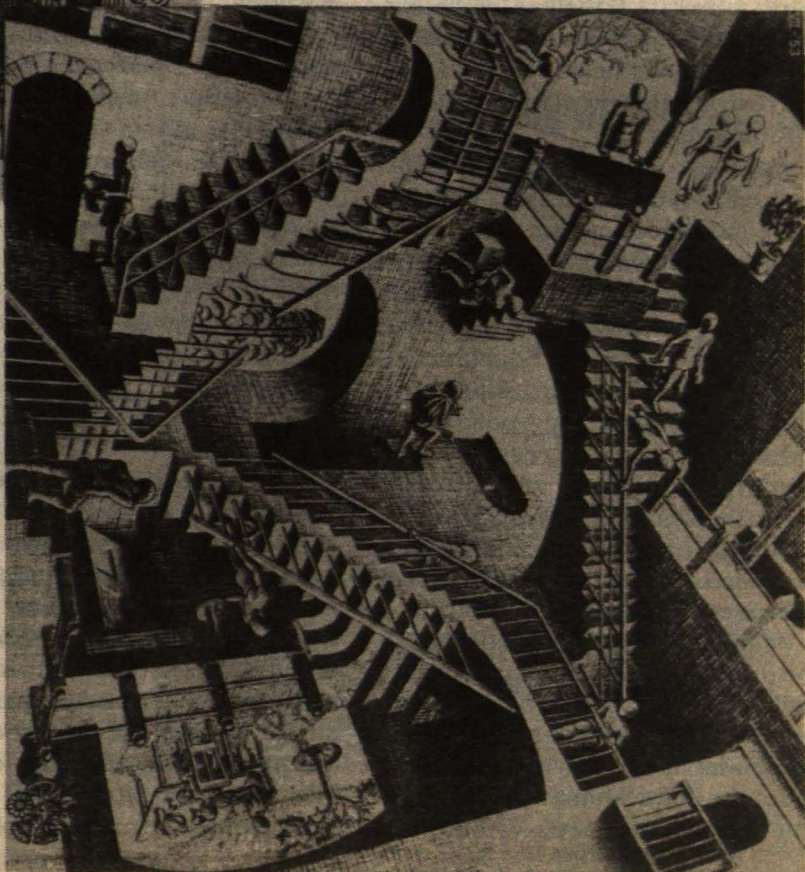
Ceturtdiena, 1994. gada 12. maijs. Nr. 16. Maksā 5 santīmus

LU bija īpaša diena, tajā notika LU Studentu Domes vēlēšanas. Vēlētājiem savu izvēli vajadzēja izdarīt, izvēloties starp astoņiem vēlēšanu sarakstiem un katrā šajā sarakstā slēpās idejas, priekšlikumi un soljumi Universitātes studiju

Teksti par šiem notikumiem 8. un 9. lpp.

Galvenais notikums
Universitātē aizvadītajās dienās ir tas, ka tagad ir Studentu Dome. Studentiem "jāceļ sava māja". Jāievieš sava kārtība, savī noteikumi, vārdu sakot — jāveido sava dzīve.

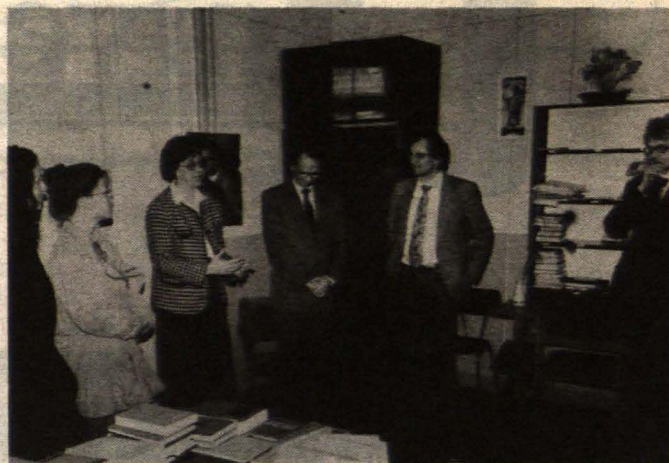

KATRĀ GRĀMATĀ BŪS EX LIBRIS

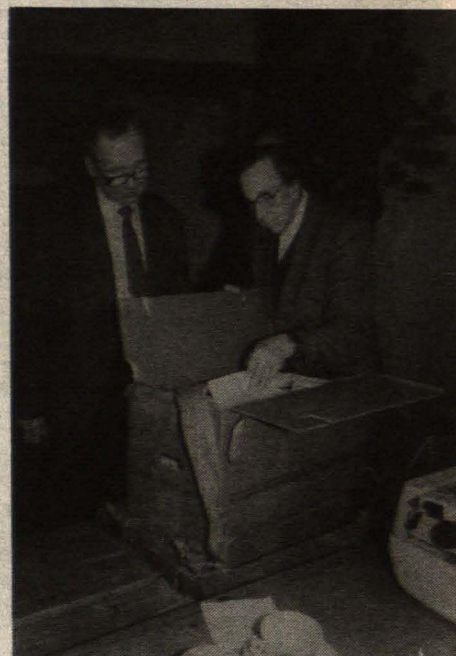
Aprīļa beigās un maija sākumā Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas fakultātē viesojās filozofi no Oslo universitātes. Kontakti ar viņiem ir radušies sabiedrības mācības skolotāju Rīgas apmeklējuma un Dr. M. Rubenes viesošanās laikā Oslo universitātē.

Vēstures un filozofijas fakultātē notika zinātniska konference, veltīta dažādām filozofijas un kultūras problēmām. Nedēļas nogalē norvēģu viesi devās Latvijas iekšienē, lai aplūkotu tās skaistumu un glez-

Vēstures un filozofijas fakultātes dekāne V. Daukštes kundze saka pateicības runu vācu mēlē, Norvēģijas vēstnieks T. Albu kungs un Oslo universitātes mācībspēks O. Gjelsvika kungs klausās

Vēstures un filozofijas fakultātes mācībspēki un studenti aplūko jauniegūtās grāmatas

nainas vietas Siguldā un Cēsis. Pēc šādas atpūtas varēja atgriezties Rīgā un sagaidīt viesošanās kulmināciju — prof. J.F. Bjelkes bibliotēkas uzdāvināšanu Filozofijas nodaļas bibliotēkai. Svinīgajā brīdī klāt bija arī Norvēģijas vēstnieks Latvijā T. Albu kungs.

Oslo universitātes prof. J.F. Bjelke savā dzīvē bija studējis teoloģiju, zooloģiju, vācu valodu, vēsturi. Vācijas augstskolās Tbingenā, Bonnā un Minhenē viņš studēja filozofiju, vēlāk to pasniedza Oslo universitātē. Viņa bibliotēkas A. Šopenhauera, E. Huserla, T.V. Adorno, E. Kanta un citu filozofu darbi, galvenokārt vācu valodā, izraisīja interesi latviešu studentu vidū. Pēc visu grāmatu inventarizēšanas katrs filozofijas students un mācībspēks varēs ar tām iepazīties tuvāk, gatavojoties referātiem un lekcijām.

Jolanta Apine, kas studē maģistratūrā, atzina, ka šis dāvinājums ir svētīgs, jo līdz šim filozofijas studenti varēja mācīties no nedaudzajām latviešu un t. s. vecajām, ar padomju laika komentāriem pilnajām grāmatām krievu valodā, kas

atradās bibliotēkā. Doc. T. Semane pateicības runā ieteica par godu profesoram katrā grāmatā atstāt Ex libris.

2. maijā kādu stundu risinājās diskusija — pieredzes apmaiņa — par filozofijas mācīšanas struktūras atšķirību starp Oslo un Latvijas Universitāti. Sīki par bakalaura un maģistra studijām un kursiem Oslo kolēģiem stāstīja doc. J. Rozenvalds. Oslo universitātes pārstāvis O. Gjelsviks uzsvēra, ka studiju struktūra ir līdzīga, vienīgā atšķirība ir kredītpunktu daudzumā un maģistra studiju ilgumā, jo norvēģi tajā mācās četrus gadus, iegūstot zinātnisku grādu.

Diskusijas beigās latvieši nonāca pie lepna secinājuma — mūsu studenti zina filozofijas zinātnes evolūciju, nevis studē pa gabaliņam no filozofijas virzieniem. Kā teica doc. T. Semane, mūsu studenti noteikti zina, ka "Heraklīts ir dzīvojis agrāk par E. Kantu". Viņa uzsvēra, ka LU mācību spēki spēj izturēt 20 lekcijas nedēļā, skrienot no vienas fakultātes uz citu līdzīgi sportistiem, kamēr viņu Oslo kolēģiem ir

LU mācībspēkiem atklājas arvien kaut kas interesantāks

ANDRA DZEŅA foto

tikai 5 lekcijas nedēļā. Jāpiebilst, ka pārējo laiku viņi droši vien var tērēt, pilnveidojot savas zināšanas un filozofējot, kā tās pienākas istiem dzīves tiesātājiem.

Brīnišķīgu punktu šiem pasākumiem uzlika kaļiņas smarža un garša, ko varēja n baudīt izcilāko filozofu grāmatu, Norvēģijas vēstnieka T. Albu, fakultātes dekānes V. Daukštes, dek. v. K. Kalnciema, doc. J. Rozenvalda un citu mācību spēku un studentu sabiedrībā, risinot sarunas latviešu, angļu, norvēģu un vācu valodā.

3. maijā plkst. 14.00 norvēģu filozofi māja ardievas Rīgai un jaunajiem draugiem Latvijā.

AIJA ŠULTE

KO UN KĀ STUDĒT LATVIJAS UNIVERSITĀTĒ?

Studēt — lat. *studere* censties, nodarboties, mācīties — rūpīgi pētīt kādu jautājumu, parādību utt. Bakalauri var studēt 29 programmās un 52 apakšprogrammās — tātad zinātnes apakšnozarēs, maģistri attiecīgi 29 un 94. Agrākā izpratnē programmas dēvētu par specialitāti, bet apakšprogrammas par specializāciju, bet gluži tā tas nav. Grādus saņem atbilstoši programmām, piemēram, kļūst par filoloģijas bakalauru. Profesionālo izglītību iespējams iegūt pēc bakalaura programmas izpildes. Izņēmumi ir žurnālisti, juristi, bibliotekāri. Vīņiem profesionālā un akadēmiskā izglītība ir ļoti saistītas.

Pedagoģijas fakultātē īpašas profesijas var apgūt Pieaugušo pedagoģiskās izglītības institūtā paralēli akadēmiskajai izglītībai.

Šķiet, zināmas lietas, bet dzirdēts, ka sastopama neziņa un neizpratne studiju procesā, tādēļ kopā ar LU Mācību daļas vadītāju LOLITU SPRUĢI informēsim tos, kuri šaubās, vai zina.

Sākot katru mācību gadu par katru studiju kursu studentam jāsaņem programmas sadalījums pa semestriem, un konkrētā kursa izvērstis apraksts, kurā ir minēti pamatjautājumi un pamatliteratūra.

Katram mācībaspēkam 1.nodarbībā studenti jāiepazīstina ar saviem kalendārajiem darba plāniem, lai students savukārt varētu plānot savu dzīvi, t.i., studiju procesu.

Lielas cerības liktas uz jaunievēlēto Studentu Domi, kurai jāpalīdz izstrādāt iekšējās kārtības noteikumus, nolikumu par stipendijām, jāpiešķir mācībaspēku atestācija.

Dažkārt studenti alkst rūpīgi pētīt kādu jautājumu, bet mācībaspēks nezināmu iemeslu dēļ neierodas un nepalīdz paplašināt redzesloku. Protams, studenti šai laikā var iet uz kino, t.i., bibliotēku, bet īpaši neklātnieki un vakarnieki ir maksājuši par studijām, tādēļ jūtas pienuļoti. Ja nav vēlēšanās strādāt, tad var taču atrast citu, kas grib, kādēļ nedot iespēju? Mācību daļu interesē studentu izniekotā laika fakti.

Iecerēts, ka vienu kursu visiem interesentiem lasīs vairs tikai viens docētājs. Kopīgiem spēkiem jāizvēlas labākais no labākajiem.

Finansu līdzekļu trūkums iespaido daudzu ideju realizāciju un liek pievilkt jostas un domāt optimālos variantus.

Studentu Domei jāizlemj, kuri

saņems stipendijas, jo visiem nevarēs samaksāt. Lai arī studentus uzņems par budžeta līdzekļiem, gan jau daļa mācīsies par maksu - tā būs līdz 200 Ls (un tā ir 1/4 no patiesās summas).

Kurss tiks nolasīts tikai tad, ja to vēlēties dzirdēt vismaz 15 studenti. Būs izņēmumi, kurus apstiprinās mācību prorektors J.Krūmiņa kungs, toties studentus šajos kursos gaidīs tikai ik pa diviem gadiem.

Bakalaura un maģistra programmām ir sekojoši kursi:

A — obligātie; B — obligātie izvēles (padziļināta pamatkursa specializācija uz apakšnozari, bet te arī grupā jāsapulcē vismaz 15 intereenti; C — brīvās izvēles kursi — tos izvēloties, var mest skatus uz citām fakultātēm, kurās vīserudītākais lektors lasa vīssaistošākās lekcijas tieši tajā jautājumā, kuru nav iespējams dzirdēt paša fakultātē.

Ir jau arī priekšmeti, bez kuriem nevar iegūt akadēmisko izglītību. Šīs lekcijas plānos piektdienās un plašās grupās, piemēram, politoloģijā, filozofijā, ekonomikas pamatos.

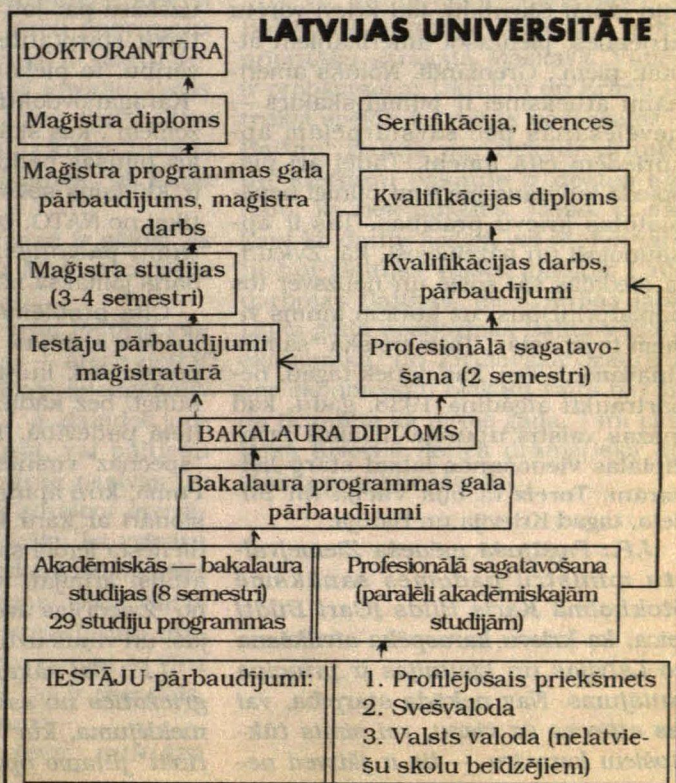
Šobrīd arvien biežāk notiek dažādas dabas katastrofas — plūdi, zemes trīces, tas nenozīmē, ka bieži nebūs iespēja klausīties iemīļotā mācībaspēka izziņas bagātajā stāstījumā, bet ar nākošo gadu vismaz

16 stundas tiks radīta iespēja apgūt civilās aizsardzības kursu. Katram jābūt gatavam dabas stihijas novēršanai, vai ne?

— Ja tagad "esam spiesti" ņemt vērā tikai docētāja auditoriju slodzi (darbu, ko padara dienas pirmajā pusē), tad ceram, ka drīz mācībaspēku slodzi un atestāciju ietekmēs jauni kursi, metodiskais, organizatoriskais un zinātniskais darbs. Ceram, ka tas ietekmēs pat algas paaugstinājumu. Gribam vērst uzmanību uz to, ka jādažādo studentu zināšanu pārbaudes forma. Visu nevar izšķirt sesija un eksāmens semestra beigās, bet mācībaspēka un studenta sadarbībai jābūt regulārai — tās ir pārrunas, semināri u.tml. Gribētu, lai docētāji atcerētos, ka LU un fakultātes nav gluži divas svešas pasaules, bet veido vienotu līniju. Esam pateicīgi dekāniem par atbalstu grūtajā reorganizācijas procesā. Joprojām gaidām interesantus ierosinājumus un priekšlikumus no visiem mācībaspēkiem, kas vēlas, lai Universitātes vārdu pieminētu ar cieņu un studentu skaits nesamazinātos, — uzsvēra L.Spruģes kundze.

Katram ir iespēja censties, lai jaunais laiks un finansu trūkums nepārvilkto svītru saistībai ar Alma mater.

ILZE BRINKMANE

LATVIJAI PAŠAI AKTĪVI JĀDARBOJAS

Jāņa Pāvula (J. P.) intervija ar Stefanu Hedlundu (S. H.), Austrumvalstu pētniecības profesoru Upsalas universitātē.

J.P.: Krievijas un Latvijas delegācijas ir vienojušās par Krievijas karaspēka izvešanu no Latvijas. Līguma ratificēšana abos parlamentos starp citu nozīmētu, ka atlikušajām krievu armijas vienībām Latvija jāatstāj vēlākais līdz 31. aug. 1994. g., bet tai pašā laikā Krievija drīkst paturēt militāru bāzi, radarstaciju Skrundā, līdz gadsimta maiņai un apm. 35 000 pensionēti krievu armijas apbruņoti virsnieki ar savām ģimenēm, kopā 100 — 150 000 personas, var apmesties uz dzīvi Latvijā. Latvijas valdības līguma parakstīšana notika ASV valdības spiediena rezultātā. Arī Zviedrija šeit spēlējusi izšķirošu lomu. Kā tu skaties uz Zviedrijas rīcību šīnī jautājumā?

S.H.: Es domāju, tā ir nekaunība! Ir skaidri redzams, ka Zviedrija darbojas kā izsūtāmais zēns krievu — amerikāņu vienošanās labad, nerēķinoties ar Latvijas valdību. Cik man zināms, Skrundas bāzei, kāda tā izskatās šodien, nav nekādas militāras nozīmes un par tās izbūvi pilnai kapacitātei nav runāts. Amerikāņi ir ieinteresēti, lai krievi varētu paturēt Skrundas bāzi, jo pastāv veca amerikāņu — krievu vienošanās vienam otru neapdraudēt ar izvirzītām bāzēm. Ja ASV būtu piespiedušas Krieviju atstāt Skrundu, tad krievi varētu atriebties, pieprasot amerikāņiem atstāt, piem., Grenlandi. Nolūks amerikāņu attieksmei ir pilnīgi skaidrs — nevēlēšanās pēc savstarpējām apspriedēm citā līmenī. Tādēļ arī piespieda latviešus pieņemt pilnīgi nepamatotas krievu prasības. Tas ir apkaunojoši un pazemojoši, ka Zviedrija piedalās šai spēlē un neuzsver tos pamatprincipus, uz kuriem mums visiem ir jāpastāv. Tā ir tipiska "samierināšanās". Tas, kas notiek tagad, nepārtraukti atgādina 1938. gadu, kad mazas valstis upurēja lielākas principiālas vienošanās labad starp lielvarām. Toreiz tā bija Vācija un Sudeta, tagad Krievija un Baltija.

J.P.: Pagājušā mēneša Ziemeļvalstu ministru padomes sanāksmē Stokholmā Karls Bilds (Carl Bildt) teica, ka krievu karaspēka atvilkšana no Latvijas un Igaunijas ir principa jautājums. Nav nekāda starpība, vai tas attiecas uz vienu, vai simts tūkstošiem karavīru — tie ir jāizved ne-

kavējoši un bez ierunām. Pāris nedēļu laikā mēs redzam drastiskas pārmaiņas šīnī viedoklī.

S.H.: Pastāv brīnišķīgs atrisinājums — visiem krievu militāristiem jāpazūd nekavējoši! Kad krievi iegāja Baltijā, tie parādīja, ka bez grūtībām vienā naktī varēja izvest 20 — 30 tūkstošus cilvēku, deportējot lielu daļu vietējo iedzīvotāju — atliek tikai salādēt tos dzelzceļa vagonos. To, ko varēja darīt ar igauņiem un latviešiem toreiz, var darīt ar krievu militāristiem šodien. Krievu tirgošanās argumenti ir tikai pļāpāšana, un nav iemesla tos pieņemt. Starptautiskā sabiedrība uzrāda neiedomājamu nevēlību attiecībā uz aizrādījumiem par to, ka krievi nepārtraukti mēģina savienot iedomātu diskrimināciju ar karaspēka izvešanu. Tas tiek atkārtots neskaitāmas reizes, kaut arī tiek apgalvots, ka tā tas neesot domāts — Gračovs to teica nesen. Ir jāaizrāda, ka tāds savienojums nekādā gadījumā nedrīkst notikt un ka diskusijas nekavējoši jāpārtrauc, ja tādi jautājumi tiek izvirzīti no krievu puses. Cik zinu, nav neviena gadījuma, kur krieviski runājošie Baltijā būtu cietuši diskriminācijas dēļ. Ja krievi nevar nākt ar pierādījumiem, tad jāpanāk, lai tie nekavējoši pārtrauc tādu runāšanu. To es uzskatu par ļoti nopietnu jautājumu, tāpat starptautiskās sabiedrības nevēlību, to pieļaujot. Tas ir saistīts ar "Karaganovdoktrīnu" par "tuvām ārzemēm", kas skar ne tikai Baltiju, bet arī bijušās padomju republikas. Tas ir kļūdainais solis drošības politikā ne tikai no NATO, bet arī no pārējās Rietumu pasaules, par ko mums būs dārgi jāmaksā nākotnē.

Cita problēma Latvijas valdībai ir krievu armijas tā sauktie militārie pensionāri, kura tiek risināta nemākulīgi, bez kādiem principiem vai arī lielā padevībā. Daudzi no viņiem ir "specnaz" virsnieki 35 — 40 gadu vecumā, kuri apmetīsies Latvijā kā pensionāri ar kara iesaukuma pavēli un dienesta ieroci savā mājā. Viņu skaits atbilst armijai, kura ir gandrīz puse no Zviedrijas armijas pēc mobilizācijas, un viņus uzturēs Latvijas valsts.

J.P.: Šai sakarībā Karls Bilds, atgriežoties no sava pēdējā Rigas apmeklējuma, kur viņš ieradās "nomierināt" jūtamo opozīciju un panākt, lai

LEIFA BLOMA foto

parlaments līgumu ratificē, teica, ka tas veicinātu lielāku drošību kā Baltijā, tā Zviedrijā. Tad zviedru kapitāls varētu ieplūst bez riska. Vai fakts par krievu pensionēto virsnieku apbruņojumu Bildam nevajadzētu uztvert nopietnāk?

S.H.: Es gan neesmu vēsturnieks, bet gribētu minēt, ka tie ir tieši tādi paši argumenti, ko izteica Sudetas jautājumā 1938. g. — "tas ir labi stabilitātei", "tas ir labi Vācijai" un "tas ir labi Anglijai".

J.P.: Tas izraisa nākošo jautājumu. Daži analītiķi saskata paralēles ar 1939. g. Molotova — Ribentropa paktu un tā paša gada savstarpējās palīdzības paktu starp Padomju Savienību un Latviju. Vai tam ir iemesls, un vai mēs esam liecinieki jaunu robežu novilkšanā interešu sfērām Eiropā?

S. H.: Noteikti tā ir! Es nedomāju, ka ir kāds iemesls to slēpt. Šeit notiek mērīšanās spēkiem. Krievija ir jāpaplašina un tādēļ tā iegūst Baltiju. Pasaule pieļauj tās pašas kļūdas vairākas reizes. Acimredzot mēs neesam spējīgi iemācīties, ka neatmaksājas piedot noziedzniekiem. Kuveitas karā bija pietiekoši daudz eļļas, lai mēs iestātos par principu uzturēšanu, vai stāvētu aiz principu fasādes — lai paglābtu eļļu. Bet kad runa ir par mazām valstīm bez eļļas, piem., Dienvidslāviju un Baltiju, tad noteicošās ir vispārvaldošās intereses. Kā Daladīrs (Dalladier) un Čemberlens (Chamberlain) teica par Sudetu: "a far away country of wich we know nothing". Tas pats attiecas uz Klintonu — "kas tā Latvija tāda ir? Mazs zemes gabaliņš tālu prēm, par ko mēs nezinām neko vairāk kā to, ka tā taču pieder Krievijai".

J.P.: Bet arī Zviedrija, jeb Karls

Bilds, iet to pašu ceļu...

S.H.: Jā, tas ir apkaunojoši. Tie ir vārdi par Bilda valdības šeit piekopto politiku.

J.P.: Ko Zviedrija iegūst no tādas līdzskriešanas?

S.H.: Es nezinu, ko mēs no tā varam iegūt. Uzkrītoši ir redzams, ka Bilda valdībai patīk spēlēt līdzīgi lieliem. Tas mazliet līdzinās Olafa Palmes izdarībām, kad viņš nodarbojās ar "Palme — komisiju" un satikās ar GRU, pulkvedi Milsteinu un KGB vīru Arbatovu — gribēja veidot "common security". Viņi nedomā par to, ka citiem būs jāmaksā, lai viņi varētu būt lieli diplomāti. Tālejoši korekti ir pastāvēt uz principiem. Ja esam atzinuši valstu patstāvību, tad mums tās jāaizstāv. Ja Krievija piedraud ar militāru spēku tādēļ, ka neakceptē viņu prasības, tad jāieņem attiecīga nostāja, bet nevajag melot un ko slēpt.

J.P.: Krievijas valdība ir nestabila, bet tomēr pēdējā laikā oficiāli deklarējusi savu nodomu atjaunot pazaudēto pozīciju starp lielvarām. To apstiprina ārlietu ministrs Kozirevs un rīcība armijas izvešanas jautājumos. Kā Rietumpasaulei vajadzētu rīkoties pret Krievijas valdību tagad, kad lielvaras tendences kļūst arvien manāmākas?

S.H.: NATO janvāra lēmums neuzņemt Poliju, Ungāriju, Čehiju un Slovakiju savā organizācijā bija vēsturiska aplamība. Par to ir bijusi liela cīņa ASV, kur spēcīgi senatori kritizējuši Clintonu, un tas droši būs svarīgs jautājums ASV iekšpolitikā — kāpēc mēs nepaplašinām NATO, kāpēc krieviem ir veto tiesības par valstīm, kuras uzņemt NATO. Tas nozīmēja pilnīgi nepareizu signālu raidīšanu, sevišķi poliem, bet tie ir nepareizi signāli arī krieviem. Pēc tam redzējam nākošo soli Bosnijā. Krievu karavīri Parlēzā. Tik tālu Balkānos krievu armija nekad nebija bijusi. Tā Lennarts Meri savā rakstā "Dagens Nyheter" norāda, par ko no rietumniekiem saņēma aizrādījumus, uz absurdo situāciju, ka Rietumu pasaule pēckara periodā ieguldījusi miljardiem dolāru, lai turētu krievus prom no Dienvidslāvijas, bet tagad pēkšņi tie tur ieslid ka ziepes vannā. Un tur viņi paliks.

J.P.: Kā NATO var piedāvāt Krievijai vietu organizācijā "Partnerattiecībās mieram" tai pašā laikā, kad Krievija pielieto militārus varas līdzekļus vairāku "tuvo ārzemju" konfliktos?

S.H.: Tā bijusi neiedomājami tuvredzīgi utopiska politika. Mēs redzam,

ka decembra vēlēšanas 1993. g. nāca kā šoks visiem rietumu politiķiem. Neviens nav izsekojis attīstībai uz vietas Maskavā un ievērojis kas varētu notikt — pastāv tikai Jelcins, Jelcins, Jelcins un pilnīga apmātība, ka Boriss Jelcins ir pestītājs un nevar kļūdīties. Tieši tā pati idiotiskā politika kā agrāk ar Gorbačovu — vīru, kurš sarīkoja asinspeldi Viļņā un saņēma Nobela prēmiju. Tādēļ neviens nav ievērojis politiku par "tuvajām ārzemēm", kura sākās 1992. gada vasarā un tika kāpināta 1993. g. pavasarī. Šī politika ir bijusi pieejama vispārējai vērtēšanai, ja kāds būtu par to interesējies. Viens no tiem, kuram jānes liela atbildība, ir Strobe Talbots (Talbot), Klintonā padomnieks un tagad ārlietu ministra vietnieks — viņš, kā redzam, domā, ka ir darišana ar Puškina Krieviju un tā ir tipiska 1968. g. "peace" apmāko domāšana, kuri nesaprot drošības politikas pamata dimensijas.

J.P.: Vai kļūdas var izlabot?

S.H.: Lai Dievs nedod, ka notiktu kas drausmīgs! Mēs spēlējam ar ļoti augstām kārtīm, kad spēlējamies ar krieviem šādā veidā.

J.P.: Militārpolitiskie apstākļi bijušajā Padomju Savienībā ir saspringti...

S.H.: Mēs nevaram izslēgt kara iespēju starp Krieviju un Ukrainu, vai arī pilsoņu karu Ukrainā vai Krievijā.

J.P.: Kas Baltijai būtu jādara, lai izvairītos no tuvojošās krievu agresijas?

S.H.: Militāri neko daudz nevar panākt, bet valsts tiesisku iemeslu dēļ ir svarīgi, lai Baltijā būtu tik liela militāra aizsardzība, ka varbūtējai krievu agresijai varētu likt pretī apbruņotu spēku pie robežas, un lai to varētu definēt kā internacionālu agresiju, nevis kā robežas incidentu. Bez tam baltiešiem stingri jānorāda uz krievu izplatītajiem meliem un jāpanāk, lai kāds par to interesētos.

J.P.: Igaunija šīnī ziņā ir gājusi pa priekšu ar Lennartu Meri un ārlietu ministru...

S.H.: Domājot par trim Baltijas valstīm, nāk prātā trijjuģis — ārējie zirgi ir tie nemierīgākie, vidējais mierīgākais. Tā tas bijis kopš 1987. g. dažādos jautājumos. Varētu jautāt, vai baltiešu valdības ir bijušas pārāk pasīvas un pārmērīgi izvairījušās apvainot ārzemju valdības. Varbūt ticēja, ka zviedru valdībai bija cēlāki nodomi nekā spēlēt ar krieviem "zem segas". Kad Karls Bilds uz Kozireva pieprasījumu aizbrauca uz Murmansku, es pret šo vīru zaudēju visu uzticību. Tas ir skandāls, kam trūkst salīdzinājuma.

J.P.: Jaunā krievu militārā**doktrīna...**

S.H.: Arī tā nav novedusi pie kādiem protestiem. Iedomājies, ja Vācija pieņemtu militāru doktrīnu, kas noteiktu, ka viņai ir tiesības iekārtot bāzes četrām tanku divīzijām Polijā, lai aizsargātu etniskos vāciešus Šlesijā un Pomernā. Tas jāsalīdzina ar krievu prasībām novietot savas armijas daļas ārzemēs. Jeb, ja Vācija būtu teikusi pēc Otrā Pasaules kara, ka mums vajag 40 000 vācu SS virsniekus paturēt uz dzīvi Holandē kā pensionārus Holandes valdības aprūpē un ar tiesībām paturēt dienesta ieročus. Tieši tas tagad notiek ar krieviem, un to uzskatā par normālu parādību, jo "krievi taču jāsaprot". Mēs vairāku kolēģu starpā esam mēģinājuši izdomāt, kas ir tas, kas rada šo perverso uzskatu par Krieviju. Vienalga, ko krievi dara, vienmēr tos "jāsaprot".

Krievijas ekonomika brūk kā kārsu namiņš. Es patiesi šaubos vai ir kaut kas, ko var saukt par krievu ekonomiku, jeb vai vispār pastāv kāda krievu valdība. Ir tikai haoss, kur manevrē vairāki jauni spēki, un militāristi ir viens no tiem. Jautājums ir tikai, cik lielu ļaunumu tie paspēs nodarīt, pirms viss galīgi sabruks.

J. P.: Skatīsimies nākotnē. 1996. g. Krievijā būs vēlēšanas, ja tās notiks...

S. H.: Jelcins tik ilgi nepastāvēs. Kaut kas notiks pirms tam, iespējams pirms gada beigām, varbūt pat vasarā. Es nezinu, kurš ir labāks — Žirinovskis vai Rudskojs. Varbūt Rudskojs ir vairāk aprēķināms.

J. P.: Bet viņi iet kopsolī.

S. H.: Jā, tā tas ir. Mans šķiet, ka Baltijas jautājums ir diezgan zemu prioritāšu sarakstā Maskavā. Viņiem ir problēmas ar Ukrainu un Krimu un trūkst spēku, lai vairāk nodarbotos ar Baltiju. Baltija nav nekāds drauds, un Rietumu pasaule ir devusi signālu, ka neiejauksies. Tātad, ja mēs kaut ko darītu šodien vai rīt, tas varētu būt Baltijas valstu glābiņš. Laiks darbojas Baltijas, ne Krievijas labā. Laika gaitā nostiprinās Baltijas valstu ekonomika, un Žirinovska draudiem par ekonomisku blokādi vairs nav tāda ticamība kā pirms gada. Tani pašā laikā Krievijā notiek dramatiska apstākļu pasliktināšanās.

MAGDA RIEKSTIŅA

ĒKA, KURĀ SKAN DAUDZAS VALODAS

LU Svešvalodu fakultātē šobrīd studē apmēram 1000 studentu, dienas nodaļā apmēram 450, koledžā un atklātajā universitātē — apmēram 550.

Priekšstats par Svešvalodu fakultātes studentu dzīvi ir tapis, savirnējot angļu valodas un literatūras un franču valodas un literatūras bakalaura programmu pirmo kursu studentu teikto, kas tika pateikts lekciju pārtraukumā, fakultātes ēdnīcas telpās, izsalkušajiem ieturoties un runājot, pārējiem — mazāk izsalkušiem — tikai runājot.

Svešvalodas studējošie ir visai aizņemti cilvēki vismaz šī dzīves ceļa posma — studiju gadu — aizsākumā, varbūt tieši tāpēc iesakņojušās tradīcijas fakultātē nav izveidojušās. Iespējams, nozīme ir ne tikai studentu aizņemtībai, bet arī Svešvalodu fakultātes studentu dažādajām, visai atšķirīgajām zinī-

bām, un studentu sadalījumam atbilstoši tām.

Sava tradīcija, vai varbūt labāk to saukt par kopīgu hobiju, ir franču valodas un literatūras bakalaura programmas pirmo kursu studentiem, kuri plašā skaitā ir vienojušies kopīgā teātra spēlēšanā. Jau visai drīz — maijā — ir paredzēta šī teātra pirmā uzstāšanās, tādēļ sekojiet reklāmai!

Atrast darbu, lai papildinātu trūcīgo budžetu un sevi apliecinātu, topošajiem svešvalodu filologiem nesagādā īpašas problēmas — strādāts tiek gan privātās firmās, gan organizējot svešvalodu kursus, gan tulkotāju darbā. Bet, kā studenti atzina, ir pagrūti darbam nepieciešamo laiku saskaņot ar ilgo lekciju laiku, kas "angļiem" daždien ilgst līdz 19.30, jo daļa lekciju notiek kopā ar Svešvalodu koledžas grupu, bet "frančiem" gan tikai līdz 17.00. Ir gan

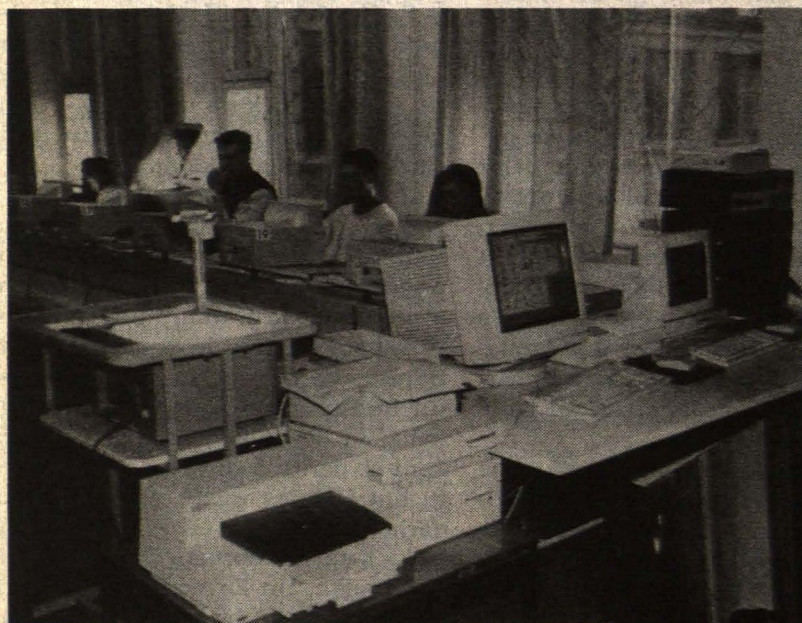
viena brīva diena nedēļā, kas paredzēta bibliotēku apmeklējumiem.

Topošie franču filologi atzina, ka viņiem ir vairāk paveicies ar plašāku mācību līdzekļu klāstu, un arī ar biežāku vieslektoru lekciju lasījumu.

Par pašu nopietnāko problēmu visi klātesošie atzina sesijas tuvošanos, kā nekā tā būs tikai otrā.

Jautātas par to, kas pamudinājis studēt tieši franču valodu un literatūru, šīs bakalaura programmas studentes atzina, ka viņu izvēli ietekmējis reiz izjustais Francijas šarms. Valsti, kurā runā franču valodā, redzot ne vien TV ekrānā, bet arī dzīvē. Topošie angļu filologi godīgi atzina, ka ir drusku nopietnāki un pamatīgi ir gatavojušies iestājeksāmeniem, centīgi mācoties angļu valodu, jo konkurss pagājušajā gadā bija visai liels.

VALODU CENTRS GAIDA VISUS INTERESENTUS

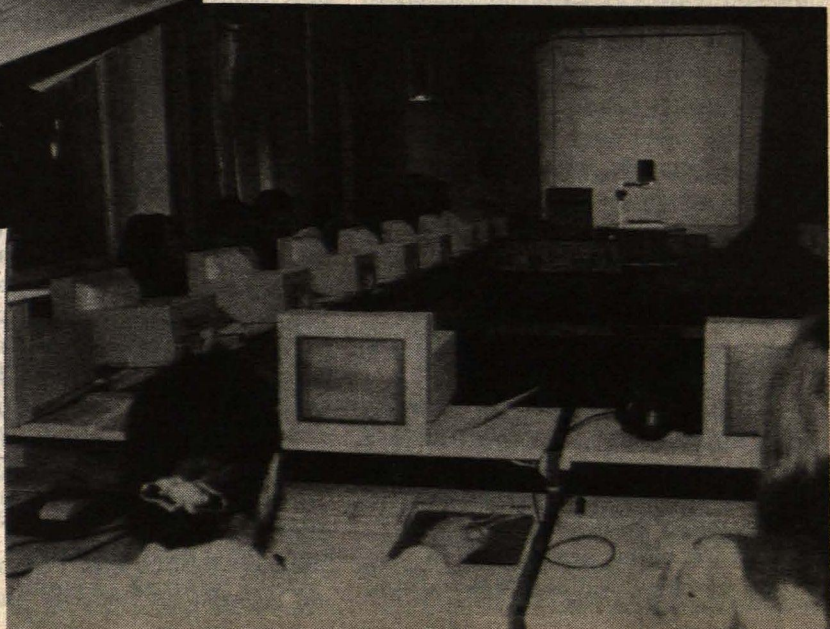

TEŅA
NIGUĻA
foto

sarunvalodas līmeni, bet šīs programmas trūkums ir tāds, ka īpaši netiek akcentēta vācu valodas gramatikas apguve. Komandas lietotājam programmā ir angļu valodā. Tā kā LU Valodu centru apmeklē arī studenti bez priekšzināšanām darbā ar datoru, tad vienu vai divas reizes nedēļā tiek organizētas ievadnodarbības, kurās tiek parādīts vācu valodas mācību apguves process. LU Valodu centrā šobrīd ir ar

LU Valodu centrs pastāv jau gadu un tā pamatā ir Minsteres universitātes dāvinājums Latvijai, kas ir moderna dator tehnika.

Šobrīd galvenais LU Valodu centra darbības virziens ir studentiem piedāvātā iespēja individuāli vai arī pasniedzēju vadībā grupu apmācību veidā apgūt vācu valodu. Programma "Think and Talk German" neprasa priekšzināšanas vācu valodā, tā domāta vācu valodas apguvei

datortehniku nodrošinātas 20 darba vietas un laipni tiek gaidīts ikviens pie LU piederošs cilvēks.

"LU Valodu centrā esošā tehnika tiek izmantota arī datora lietošanas pamatu apguvei, šādas tematikas kursi gan notiek vienīgi grupveida mācību procesa ietvaros, nevis individuāli", pastāstīja Jānis Jablonskis — LU Valodu centra tehniskais vadītājs.

"LU Valodu centrā ir notikuši arī divi Minsteres universitātes kolēģu organizēti semināri. Ar līdzīgu datortehniku apgādāti centri atrodas arī Viļņas un Tartu universitātēs. Tikai Viļņas universitātē šo tehniku izmanto Ekonomikas, Tartu univer-

sitātē — Juridiskajā fakultātē. Arī pie mums esošo datortehniku var izmantot ne tikai svešvalodu apgušanai — ir, piemēram, programma, kurā ietilpst ekonomiskā enciklopēdija vācu valodā, šobrīd tā izmantota netiek, bet to varētu izmantot studenti un pasniedzēji, kuri labā līmenī pārvalda vācu valodu."

Patlaban LU Valodu centrā top angļu valodas apguves programma. Daļēji, eksperimentālā kārtā, tā jau tiek lietota, bet, tā kā šai programmai nav audiālās daļas, studentu ieinteresētība par to kā angļu valodas apguvei izmantojamu nav sevišķi liela.

"LU Valodu centra datortehniku

izmanto vidēji 40 — 50 studenti vienas dienas laikā, ir dienas, kad pat 80. Tā ka par popularitātes trūkumu sūdzēties nevarētu. Īpaši daudz nāk studenti no Ekonomikas un Vadības un ekonomiskās informātikas fakultātes, protams, arī no Svešvalodu fakultātes. Pēdējā laikā LU Valodu centru plašākā skaitā sākuši apmeklēt arī studenti no Ģeogrāfijas, Bioloģijas un Ķīmijas fakultātes.

LU Valodu centrs atrodas Visvalža ielā 4a, 402. telpā un gaida visus tos, kuri vēl neprot, bet vēlas runāt vācu valodā.

VISI GRIBAM RUNĀT SVEŠĀS VALODĀS

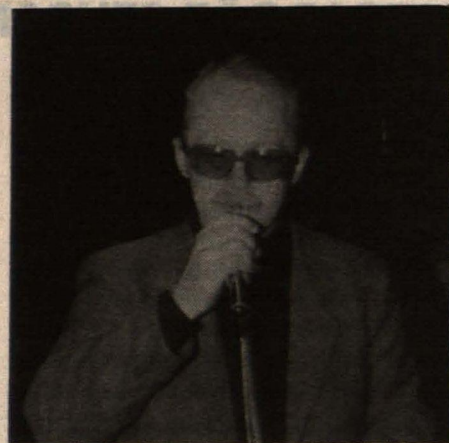
Par to, kā šajā mainīgajā pārmaiņu laikā dzīvo viena no daudzajām LU fakultātēm — Svešvalodu — pastāstīja šīs fakultātes dekāns Edgars Ošiņš.

— *Kāds šobrīd ir LU Svešvalodu fakultātes piedāvājums studētgrībētājiem?*

— Jāsaka, fakultātes piedāvājumu lielā mērā nosaka tās rīcībā esošie līdzekļi, varētu piedāvāt vairāk, ja tie būtu plašāki. Bet šobrīd piedāvājam četras bakalaura programmas — vācu valodā un literatūrā, angļu valodā un literatūrā, franču valodā un literatūrā, sineoloģijā. Šogad būs jākārt rakstveida pārbaudījums — tests attiecīgajā svešvalodā — angļu, vācu vai franču — un mutiskais pārbaudījums atbilstošajā svešvalodā. Trešā iestājpārbaudījumu daļa ir sacerējums, un tā ir absolūti nepieciešama, lai panāktu objektīvāku reflektantu vērtējumu, jo konkursu šogad arī prognozējam visai lielu. Vēlreiz atkārtotju, ja būtu iespējams iegūt papildu budžeta līdzekļus, varētu palielināt bezmaksas studentu skaitu. Fakultāte ir saņēmusi ierosinājumu, ja jau reiz ir tik daudz studētgrībētāju, lai tad tajā ir vienīgi maksas studijvietas. Bet pret šādu variantu iebilstam kategoriski, jo, šādu ierosinājumu realizējot, potenciāli talantīgiem, bet trūcīgiem studentiem zūd iespēja apgūt svešvalodas mūsu fakultātē. Pieredze rāda, ka maksājošo un tāpat maksāspējīgo studentu viena daļa nav īpaši ieinteresēta studiju procesā un svešvalodu apgušanā. Protams, ir jau arī tādi maksājošie studenti, kas studijām naudu pelna paši un skaidri zina, ko grib no augstākās izglītības, kāpēc apgūt svešvalodas.

Bakalaura programmai ir divas ievirzes — pedagoģiskā, kuru apgūstot, uzsvars tiek likts uz pedagoģiskās jomas studiju kursiem, un tulkošanas apguvei paredzētā.

Svešvalodu fakultāte piedāvā arī vir-

kih t. s. otro valodu — zviedru, somu, norvēģu, dāņu, japāņu, šogad piedāvāsim arī arābu valodu.

— *Kā Svešvalodu fakultātē ir organizēta maģistratūra?*

— Kad cilvēks pēc četrus gadu pūliņiem ir ieguvis bakalaura grādu, viņam ir iespējams, nokārtojot iestājpārbaudījumus, kuros diezgan liela nozīme tieši pārrunām, un arī tam, cik zinātniski interesanti uzrakstīts bakalaura darbs, turpināt studijas maģistratūrā. Maģistra programmām naudas no budžeta līdzekļiem nav nemaz. Ir mēģināts maģistratūru organizēt dažādos veidos.

Otrs veids ir balstīts uz maģistrantu piesaistišanu pedagoģiskajam darbam, mācot praktiskos valodas apguves kursus vai tādu studiju disciplīnu aspektus, kur viņi paši specializējas. Šī maģistratūras organizēšanas shēma nebūt nav optimālā, tomēr šobrīd nav cita varianta. Šis tā sauktais eksterna maģistratūras minimālais ilgums varētu būt trīs, maksimālais septiņi gadi. Par visām tām lekcijām un konsultācijām, ko maģistrants ir noklausījis, attiecīgs stundu skaits maģistrantam būtu jānoskrāda pedagoģiskajā darbā. Svešvalodu fakultātē šāds variants isti netiek realizēts, bet ceram to realizēt nākotnē pil-

nībā. Šādā veidā maģistratūra paliek bezmaksas un talantīgiem jauniešiem tādējādi ir iespējams sevi apliecināt arī maģistra programmas ietvaros.

Šobrīd Svešvalodu fakultāte piedāvā maģistra programmas veidā apgūt angļofilo filoloģiju un valodas mācīšanas metodiku un arī ģermanofilo filoloģiju un valodas mācīšanas metodiku.

— *Studēt bakalaura vai maģistra programmu nav vienīgais veids, kā apgūt svešvalodu jūsu fakultātē. Kādi studiju varianti vēl tiek piedāvāti?*

— Varianti ir, bet vienīgi par maksu. Patlaban darbojas Svešvalodu koledža, kurā apmācību laiks ir divi gadi, un koledžas studiju programmā ir sakoncentrētas gandrīz visas tās pirmās valodas praktiskās zināšanas, ko savukārt var apgūt bakalaura programmas ietvaros. Pabeidzot koledžu, tās students iegūst atbilstošu sertifikātu un pietiekošas valodas zināšanas, lai strādātu jebkurā privātā — vai arī valsts — biznesa struktūrā vai jebkurā citā sfērā, kur vienkārši ir vajadzīgas praktiskās svešvalodas zināšanas. Ir aizsācies arī koledžas otrais posms, kura studiju programmu veido teorētiskās ievirzes kursi un otrās svešvalodas praktiskā apguve, šis koledžas posms ilgst trīs gadus, un to pabeidzot, arī ir iespējams iegūt bakalaura grādu.

Atklātās universitātes studiju režīms ir izveidojies agrākās neklātienes vietā. Atklātajā universitātē students var studēt neierobežoti ilgu laiku, izvēloties vienu, divus vai vairāk apgūstamos studiju kursus semestrī, un galarezultātā saņemt bakalaura diplomu. Atklātās universitātes studenti maksā tikai par katru noklausīto kursu, protams, var arī programmu apgūt patstāvīgi un kārtot jebkuru eksāmenu, iepriekš apmeklējot vienu, divas konsultācijas, un maksāt attiecīgi daudz mazāku summu.

(Turpinājums 12. lpp.)

MŪSU VIETĀ NEVIENS NEKO NEDARĪS jeb Ekonomikas fakultātē tiek organizēta Studentu pašpārvalde

28. aprīlī mums visiem bija iespēja vēlēt LU Studentu Domi, kurā ievēlēja 25 studentus no visas Universitātes. Cerams, ka viņiem būs iespējams paveikt visu to, ko mēs lasījām vēlēšanu kandidātu sarakstos.

Taču gandrīz paralēli un neatkarīgi no šīs studentu organizācijas radās ideja izveidot pašpārvaldi vienai fakultātei, konkrētāk, lielākajai fakultātei Universitātē — Ekonomikas fakultātei. Viens no pamatojumiem ir arī tas, ka tie daži pārstāvji no katras fakultātes, kuri būs Domē, nevar dot pietiekamu atgriezenisku saiti un ietekmēt

dzīvi katrā atsevišķā fakultātē. Savukārt fakultātes pašpārvaldē varētu tikt ievēlēti kādi 16 studenti, kuri nodarbotos ar sekojošiem jautājumiem:

- finansu (stipendijas, pabalsti u. c.);
- izglītības (mācības un ārējie sakari);
- atpūtas un kultūras;
- darba un sadzīves (kopmitnes, darba piedāvājumi, informācijas izplatīšana u. tml.).

Mēs esam pārliecināti, ka studentu pašpārvalde ir vajadzīga gan studentiem, gan pasniedzējiem, jo tādā veidā varētu reālāk apzināt un risināt fakultātes studentu vajadzības, priekšliku-

mus un problēmas.

Šajā sakarā mēs aicinām visus Ekonomikas fakultātes studentus aktīvi piedalīties pašpārvaldes izveidošanā, izvirzot kandidātus vēlēšanām un izsakot savu viedokli balsojot. Un varbūt šādā veidā, ar pašpārvaldes palīdzību mēs paši savu — studentu dzīvi varētu padarīt interesantāku.

Ekonomikas fakultātes studente
INGA SAMOVIČA

P. S. Par konkrētiem datumiem būs informācija fakultātē.

UZDEVUMS — AIZSARGĀT STUDENTU INTERESES

14. aprīlī no pl. 18.00 — 21.00 notika kārtējā Latvijas Studentu apvienības darba grupas sanāksme, kurā piedalījās Latvijas Universitātes, Latvijas Sporta Pedagoģijas akadēmijas studentu dekanāta, Liepājas Pedagoģiskās universitātes, Latvijas Medicīnas akadēmijas un Rīgas Tehniskās universitātes vairāku fakultāšu pašpārvalžu un Studentu Parlamenta pārstāvji.

Viens no aktīvākajiem Latvijas Studentu apvienības darba grupas dalībniekiem ir RTU Studentu Parlamenta prezidents J. Eglīte. Tieši Tehniskajā universitātē visdziļāk iemiesojusies studentu pašpārvalžu ideja. Tā realizējās un sāka attīstīties jau no 1988. gada, kad A. Avots izteica priekšlikumu izveidot visu RTU studentu pārstāvniecību komjaunatnes un studentu arodbiedrības vietā.

Abas iepriekš minētās organizācijas, pirmkārt, vairs nebija populāras, otrkārt, pārstāvēja tikai savu biedru intereses. RTU rektors atbalstīja šo ideju par Studentu Padomes dibināšanu un veicināja šo procesu. Studentu Padome bāzējās uz 1922. gada Studentu Parlamenta likumiem, taču idejiskais kodols noformējās — kā pastāstīja studentu parlamenta eksprezidents Dz. Striks — tad, kad rektors tīri direktīvi nozīmēja katras fakultātes pārstāvim būt klāt RTU Senāta sēdēs, tādējādi sastādot 25% senatoru un iegūstot iespēju izšķirt savas augstskolas galvenos jautājumus.

1991. g. 19. marts nesa jaunu pavērsienu RTU studentijas dzīvē, jo Senāts apstiprināja jauno Nolikumu par Studentu Parlamentu. Diemžēl šai institūcijai nav juridiska seguma, jo Latvijas likumdošanā šādas organizācijas nav

paredzētas, taču RTU Senāts Studentu Parlamentu atzīst par studentu likumīgu pārstāvi. Tagadējo studentu parlamentu ievēlēja 1993. g. maijā. Bija divi saraksti (tā kā nekādas lielās izvēles nebija) un vēlēšanu kampaņa nebija sevišķi skaļa, jo, kā uzsvēra eksviceprezidents Dz. Striks, vēlēšanu kampaņa ir atkarīga no vispārējās studentu aktivitātes un, tā kā jaunieši ir diezgan vienaldzīgi pret augstskolas politisko dzīvi, vēlēšanas notika pavisam ikdienišķi. Parlamentārieši savos amatos ieslidēja nemanāmi, jo daudzi no viņiem jau iepriekš bija aktīvi cilvēki, bet pašlaik viņu darbība ir kulminācijā — tiek organizēti izklaidējoša rakstura pasākumi, sporta dienas, sacensības, viņi Senātā izmanto

savas veto tiesības.

Jaunas vēlēšanas notiek arī šogad: gan Latvijas Universitātē, gan Rīgas Tehniskajā universitātē.

28. aprīlī LU fakultāšu foajē atradās t. s. LU Studentu Domes iecirkņi, kuros jebkurš LU students varēja nobalsot par kādu no astoņiem sarakstiem, un to piedāvātajām programmām. Daudzi no kandidātiem piedalījās 14. aprīļa Latvijas Studentu Apvienības darba grupas sanāksmē, un pārsprida LSA statūtu projektu un izdarīja labojumus tajā, taču projekts vēl nav pieņemts. Droši zināms, ka 2.1. punkts darbosies — "LSA galvenais uzdevums ir aizsargāt studentu intereses".

AIJA ŠULTE

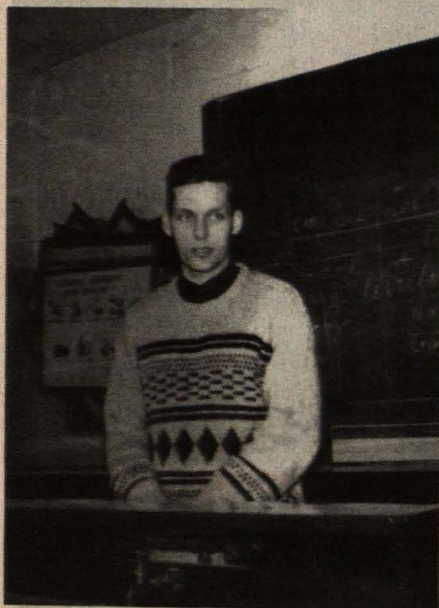

UNIVERSITĀTEI TAGAD IR STUDENTU DOME

28. aprīlis LU bija īpaša diena, tajā notika LU Studentu Domes vēlēšanas. Vēlētājiem savu izvēli vajadzēja izdarīt, izvēloties starp astoņiem vēlēšanu sarakstiem un katrā šajā sarakstā slēpās idejas, priekšlikumi un solījumi Universitātes studiju darba un saviesīgās dzīves pārveidošanai un uzlabošanai.

Vēlēšanu saraksts "Demokrāti", kuru pārstāv trīs Ekonomikas fakultātes studenti, lielu uzmanību sola veltīt studentu tiesību aizstāvēbai — it īpaši stipendiju jautājumā un kā jau ekonomikas zinātnāji — LU saimnieciskajai dzīvei.

Turpretī vēlēšanu saraksts "Teoloģijas fakultāte" savu ieguldījumu paredz sniegt tieši Universitātes garīgās atmosfēras veidošanai, veicināt kultūras sakarus starptautiskā līmenī un uzsver nepieciešamību LU akadēmisko darbību saglabāt vismaz esošajā līmenī. Vēlēšanu sarakstā "Teoloģijas fakultāte", protams, atrodami Teoloģijas fakultātes studentu uzvārdi.

Viens no pirmajiem Studentu Domes Nolikuma izstrādātājiem — EDMUNDS GLEBAVIČUS

Organizācija "12. marts" apvieno dažādu fakultāšu studentus un sola vākt un apkopot informāciju par LU, organizēt studentu kultūras dzīvi un vēlas studiju programmu uzlabošanu. Savā darbībā "12. marts" iesaista kā studentus, tā mācībspēkus un grib panākt LU darba uzlabošanu uz jau esošo resursu bāzes. Studentu asociācijas "Gadsimts" veidotāju vidū ir Vēstures un filozofijas,

Vadības un ekonomiskās informātikas fakultātes socioloģijas un politoloģijas specialitāšu studenti, kuri par savas darbības galveno mērķi uzskata — panākt stabilāku informācijas apriti LU — lai studenti jau laikus tiktu informēti par gaidāmajiem pasākumiem, nevis saskartos jau ar notikušu faktu. "Gadsimts" arī sola vienotu sistēmu studiju programmu kvalitātes uzlabošanai.

"Vientuļais ģeogrāfs" pārstāv vienīgo vēlēšanu sarakstu, kurā ir tikai viena kandidatūra un tā vienatnē ar sevi sola atgādināt par mazo LU fakultāšu — it īpaši Ģeogrāfijas — interesēm lielo fakultāšu vidū, kā arī ar preses palīdzību cer ieinteresēt sabiedrību un valdību par studentu problēmām. Pirmsvēlēšanu apvienība "Lieliskais septītnieks", kurā apvienojušies Juridiskās fakultātes studenti, plāno uz LU atgūto īpašumu bāzes veidot uzņēmējdarbību varētu gūt peļņu gan Universitāte, gan atsevišķi studenti. "Lieliskais septītnieks" vēlas arī, lai pēc iespējas ātrāk tiktu ieviesta kredītsistēma un studiju programmas atbilstu specialitātei un studējot iegūtās zināšanas patiesi noderētu reālajam darbam.

Vēlēšanu sarakstā "Divi traki ekonomisti" ir ieslēpies arī visai ekonomiska rakstura solījums izveidot LU studentu darba biržu, kurā būtu atrodama informācija gan par darba piedāvājumiem, gan darba meklētājiem, un ar Domes palīdzību pārņemt un apsaimniekot studentu kopmītnes un kafējnīcas, kā arī izveidot jaunu studentu atpūtas centru.

Studentu un studenšu korporāciju pirmsvēlēšanu saraksts domā gādāt par studentu un mācībspēku savstarpējo attiecību kultūras uzlabošanu, par lielākām iespējām studēt ārzemēs un studentu cienīgu svētku organizēšanu, atjaunojot vecās labās tradīcijas, un sola arī aizstāvēt studentu intereses, LU vadiņai pieņemot lēmumus.

Iepazīstoties aptuveni ar šādu in-

formāciju par vēlēšanu kandidātiem arī vajadzēja veikt lielo izvēli — balsot. Un gluži tāpat kā pirms Studentu Domes vēlēšanām ikviens varēja iepazīties ar kandidātu iecerēto darbības programmu, tā tagad nevienam netiek slēpti vēlēšanu rezultāti, kas katrā fakultātē atrodami vispārējai apskatei.

Studentu Domes vēlēšanās ir balsojis 891 Universitātes students un laikam jau droši var teikt, tikai 891, ja zinām, ka pilna laika studenti ir 6223, 414 maģistranti, vēl jau studē arī vakarnieki, neklātnieki.

Iespējams, ka iemesls tam ir pārāk īsā priekšvēlēšanu aģitācijas kampaņa, vai arī informācijas trūkums par vēlēšanu kandidātiem, bet kā sacīja kāds vēlēšanu komisijas pārstāvis: "Nozīmīgs un apsveicams notikums jau ir tas, ka šādas vēlēšanas vispār notiek. Kā nu jau ir zināms, **vēlēšanās ar pārliecinošu pārsvaru uzvarēja studentu un studenšu korporāciju priekšvēlēšanu saraksts** un Domē būs trīspadsmit šī saraksta pārstāvji. Par "12. marta" organizāciju, "Teoloģijas fakultāti" un "Gadsimtu" nodotais balsu skaits ļauj katram no šiem vēlēšanu sarakstiem iekļaut Studentu Domes sastāvā trīs savus pārstāvjus. Lai mīgi vēlēšanas ir izturējies "Vientuļais ģeogrāfs" un viņš arī turpmāk būs vientuļš LU Studentu Domē, gluži tikpat viens Studentu Domē būs kāds no "Demokrātiem" un arī no "Lieliskā septītnieka". Vienīgais vēlēšanu saraksts, kas Studentu Domē sevi apliecināt nevarēs ne vienā, ne dažādos veidos, ir "Divi traki ekonomisti", kurš vēlēšanās savāca vismazāk balsu, jāpiebilst arī, ka tieši ar šo sarakstu vēlēšanās kandidēja studentu pašpārvaldes veidošanas idejas aizsācēji.

Studentu Dome ir ievēlēta. Jācer, ka tā realizēs visu apsolīto, iecerēto un vēl ideju līmeni esošo. Vārdu sakot, būs orientēta uz to, lai students Universitātē varētu iegūt labu izglītību un justos kā jau Alma mater.

MAGDA RIEKSTIŅA
TEŅA NIGUĻA foto

ALJA ŠULTE

"DOMĀJIET! TĀ RADĀS ATKLĀJUMI."

K. Valdemāra ielā atrodas nams, kuru arhitekts Indriķis Blankenburgs cēla Franču liceja vajadzībām 1929. — 30. g. arī par Francijas līdzekļiem. Arhitektu vidū pastāv viedoklis, ka namu K. Valdemāra ielā 48 vajadzētu iekļaut Rīgas arhitektūras pieminekļu sarakstā.

Ēkā ar tik interesantu vēsturi tagad atrodas LU Ķīmijas fakultāte. Pirmās Latvijas Republikas laikā ķīmiķus sagatavoja Politehniskais institūts, kurā bija Ķīmijas tehnoloģijas nodaļa. Tā kā 50. gados Latvijas ķīmiķi bija tik stipri zināšanās un pietiekoši daudz, Ķīmijas fakultātes pirmais dekāns G. Slaidiņš pielika daudz pūļu, lai Latvijas Universitātē 1958. g. sāktu darboties fakultāte. No 1958. gada arī ēka kļuva par Universitātes īpašumu. Kopš tā laika RTU pamatā mācīja nākošos ķīmiķus—inženierus, bet LU gatavoja ķīmiķus—teorētiskus.

Par Ķīmijas fakultātes problēmām un notikumiem centāmiem uz-

ANDRA DZEŅA foto

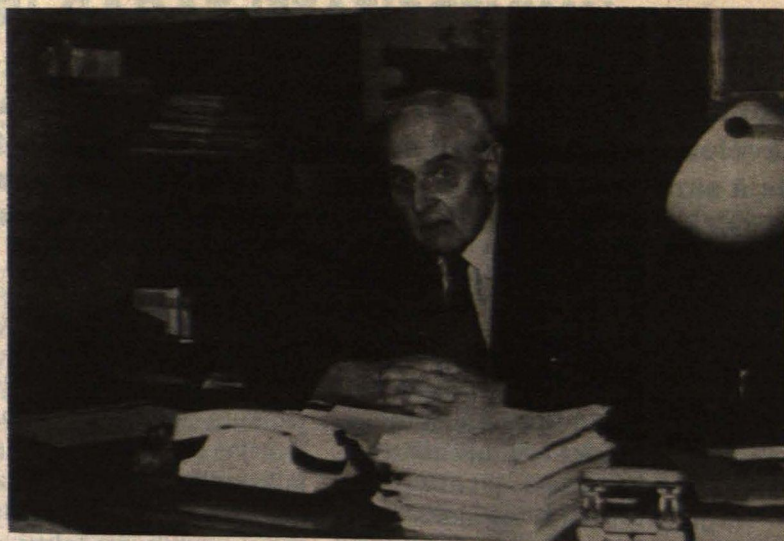
zināt no dažādiem cilvēkiem, kas ar to saistīti. Profesors H. Gode bija ļoti pretimnākošs.

— *Kas ir ķīmija?*

— Ķīmija ir jaunākā no dabaszinātnēm, kā tāda tā radusies tikai pirms divsimt gadiem.

— *Vai Latvijas ķīmiķiem ir darbs?*

— Pašlaik notiek štatu samazināšana. Daudziem vajadzīgas lielākas

TEŅA
 NIGUĻA
 foto

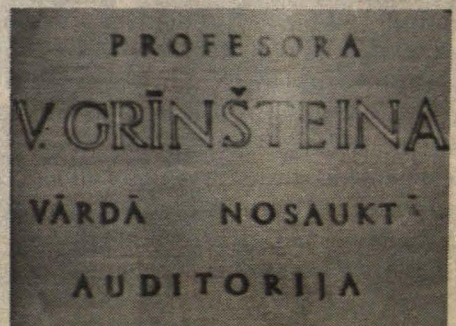
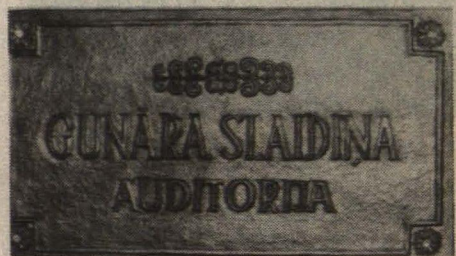
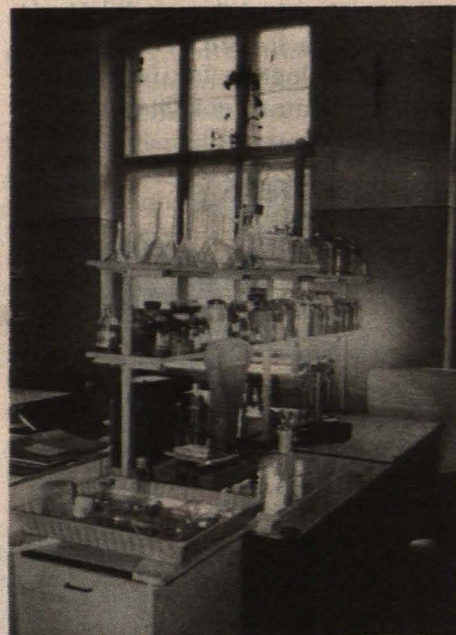
Profesors H. Gode bija ļoti atsaucīgs LU presel

algas. Valdība nepiešķir līdzekļus. Likvidēja Zinātņu akadēmiju. Olainē strādāja daudzi LU un RTU absolventi, tagad tās uzņēmums ir bankrotējis.

Domāju, ka RTU stāvoklis ir sliktāks, jo ķīmiķi—inženieri darbu ieguva, balstoties uz pārmērīgo industrializāciju. LU nodarbojas ar studentu akadēmisko izglītošanu. Kādreiz bija laba prakse — arī citās fakultātēs lasījām ķīmijas kursus. Piemēram, ekonomistiem, ko tajos laikos sauca par tautsaimniekiem, prof. A. Ieviņš pasniedza ķīmiju rentgenogrāfijā. Domāju, ka arī mūsdienās fiziķiem, tautsaimniekiem, bioloģiem, ģeogrāfiem vajadzētu klausīties lekcijas ķīmijā. Mūsu fakultātes mācību spēki varētu apkalpot šīs fakultātes, taču kopš nesena laika šo fakultāšu mācību plānos ķīmija neietilpst.

— *Ja ir tik bēdīga situācija, kāpēc jaunie cilvēki grib studēt ķīmiju un stājas jūsu fakultātē?*

— Stājas, jo ir interese un spējas. Laba ķīmiķa galva var veikt daudz. Es saku studentiem: "Domājiet! Tā

Par teātra ienākšanu Ķīmijas fakultātē liecina ne tikai alīšas, bet arī slavenu aktieru ikdienas maltīte ķīmīķu kafējnīcā.

radās atklājumi." Polimērus ieguva, vienkārši sajaucot divas vielas. Kamēr mums nav tehnisku iespēju, ir jādomā. Nevar salīdzināt, piemē-

jo daudzi cer iestāties maģistratūrā un tikai pēc tam iet strādāt — pārbaudīt pārtikas kvalitāti, aizsargāt vidi, kontrolēt tās tīrību, mācīt bērniem ķīmiju, gatavot medicīnas preparātus, zāles, droši vien var kļūt arī par politiķi, jo brāļi Kreitusi, Dobelis, prāvests Vanags esot studējuši ķīmiju.

Uz jautājumu, kāpēc studentiem patīk Ķīmijas fakultāte, atbildes sekoja momentāli: Jānis — "pēdējais, kas ir, ir mācības", Rita — "tā ir klasiska zinātne", Agnese — "brīvība, nebāz politiku, nenotiek šķirošana, nodarbojamies tikai ar ķīmiju". Tieši Rita un Agnese bija no tās darba grupas, kas cenšas padarīt studentu dzīvi Ķīmijas fakultātē interesantāku, kaut vai noorganizēt kārtīgu balliņu, ar kuru, kā dzirdēts, ir apmierināti arī citu fakultāšu studenti.

ram, ar ASV, kur ir modernas iekārtas, Latvijā pie zinātniska darba par kristālisku daļu vajadzēja sēdēt, pētīt un domāt gadu.

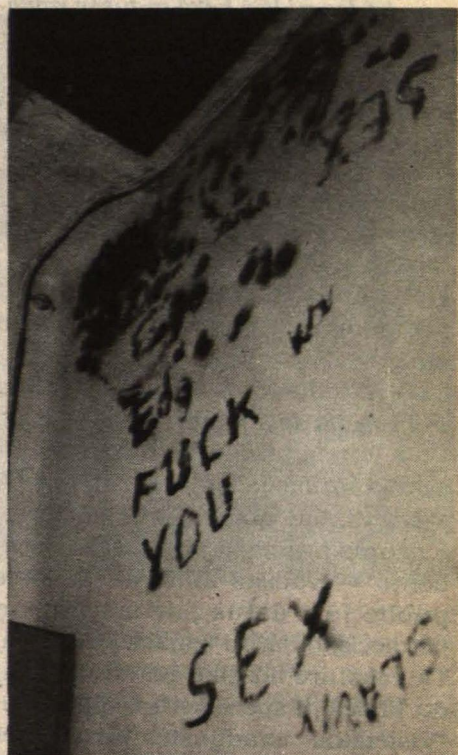
Trešā un ceturtā kursa studenti bija optimistiskāk noskaņoti, sevišķi attiecībā uz darbu,

jo daudzi cer iestāties maģistratūrā un tikai pēc tam iet strādāt — pārbaudīt pārtikas kvalitāti, aizsargāt vidi, kontrolēt tās tīrību, mācīt bērniem ķīmiju, gatavot medicīnas preparātus, zāles, droši vien var kļūt arī par politiķi, jo brāļi Kreitusi, Dobelis, prāvests Vanags esot studējuši ķīmiju.

Uz jautājumu, kāpēc studentiem patīk Ķīmijas fakultāte, atbildes sekoja momentāli: Jānis — "pēdējais, kas ir, ir mācības", Rita — "tā ir klasiska zinātne", Agnese — "brīvība, nebāz politiku, nenotiek šķirošana, nodarbojamies tikai ar ķīmiju". Tieši Rita un Agnese bija no tās darba grupas, kas cenšas padarīt studentu dzīvi Ķīmijas fakultātē interesantāku, kaut vai noorganizēt kārtīgu balliņu, ar kuru, kā dzirdēts, ir apmierināti arī citu fakultāšu studenti. Evija Brante un Irina Jerašenko, kuras šogad gatavojas iegūt bakalaura grādu un rudenī stāsies maģistratūrā, kā interesantāko laiku studijās atcerējās pirmā kursa kolhozu, kad bija visjautrāk, daudzi no kursa biedriem vēl nezi-

nāja, ka līdz ceturtajam kursam viņi netiks. Valmieras rajonā atradās šķūnis, kurā studenti pavadīja dienu, nesdami sienu ķīpas no viena gala uz otru, turpretī naktis viņi pavadīja aukstā sporta zālē, sildoties pie viena neliela elektriskā sildītāja. Tagad, ceturtajā mācību gadā, atliek laika tikai atcerēties bijušo, jāizstrādā gan kursa darbs, gan bakalaura darbs.

Studenti ar interesi vēro, ka Ķīmijas fakultātes telpas tiek izīrētas, piemēram, Rūtentāla un Jaunatnes teātrim, bet uz izrādēm "vietējie" studenti aiziet gan ļoti, ļoti reti. Pa-

Kādam patīk arī tā sevi iemūzināt fakultātes sienās

rasti notiek tā — Agnese iet pa Ķīmijas fakultātes gaiteni, kuram ir augsti griesti, kurā atrodas dažādi skapji ar ķimikālijām un kurā vēdi naftalina — galvenās izejvielas — smaka, aizdomājusies par Ķīmijas zinātne, pēkšņi kāds kliez, kliez no visa spēka, it kā kaut kas nelabs būtu noticis... Agnese atceras — teātris — un iet tālāk.

Ķīmijas fakultātes zālē darbojas Studentu teātris, kura izrādes būšot 24. un 30. maijā. Tā dalībnieki — arī studenti, cer uz lielu skatītāju atsaucību.

(Turpinājums 12. lpp.)

"PAR MAZ MĀCA ĶĪMIJU, TĀPĒC TO PAR MAZ IZPROT"

(Turpinājums no 11. lpp.)

Iepazīnāties ar Ķīmijas fakultāti ļoti netradicionāli — ar saimnieku — dekānu izrunājoties pašās beigās. Dekanātā sagaidīja izpalīdzīga sekretāre, kuru studenti ļoti ciena un mīl. Viņa teica: "Sekretāre ir ļoti laba, varētu teikt — fakultātē mātes vietā. Viņa daudz ko izkārtu, uzklauša. Ja kāds grib aiziet no fakultātes, viņa trīs reizes, pēc tam vēl ceturto pierunā, lai neiet projām."

Dekāns, prof. J. Drēģeris arī bija ļoti laipns un piekrita sarunai.

— **Kādas pēdējā laikā radušās izmaiņas?**

— Arī ķimikļiem ir bakalaura un maģistra programmas. Maģistratūrā ir dažādi virzieni, kas līdz šim nav bijuši — vides ķīmiskā kontrole, pārtikas produktu ķīmija un ekspertīze. Mēs mēģinām pielāgoties tam, kas ir vajadzīgs. Protams, saglabājam t. s. vecos virzienus — neorganisko, organisko un fizikālo ķīmiju.

— **Aktuāla tēma ir finanses. Kāda ir situācija šajā jomā?**

— Dabaszinātnes ir dārgākās un grūtākās. Ja fakultātē iestājas 50 studenti, tad labi, ja 30 to beidz.

Mums praktiski nav maksas studentu — Vācijas Zinātnes padome publicējusi datus par mācību un pētniecisko darbu izmaksām Vācijā. Tie raksturo līdzekļu patēriņu dažādu profesiju speciālistu izglītošanai. "Vislētākie" izrādījušies juristi, bet

"visdārgākie" — dabaszinātņu speciālisti, pie kam ķīmija atradās saraksta pirmajā vietā. Mēs nevaram strādāt bez kompjūtertehnikas, bet tās trūkst.

— **Vai finansiālās problēmas nerisina, izīrējot telpas?**

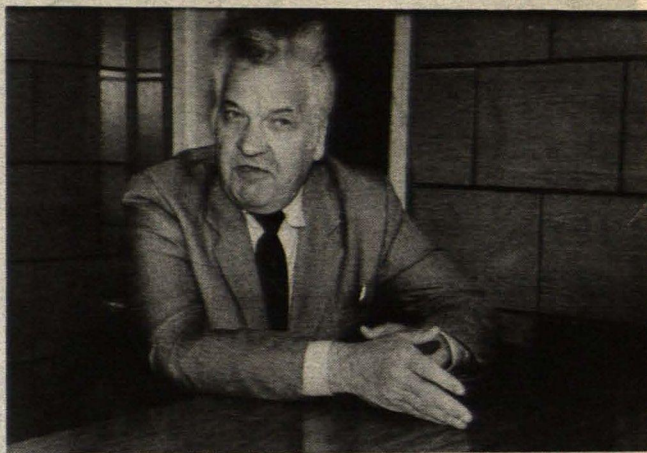
— Ķīmijas fakultātes zāli izīrē Studentu klubs, mums šeit teikšana ir mazāka. Fakultāte vēl nav juridiskā persona.

Drīzāk ir tādi gadījumi, kad mēs vēlamies kādu vakaru organizēt, tas jā-saskaņo ar Studentu klubu. Ienākumi no izīrēšanas tiek Universitātei.

— **Kā jūs raksturotu studentus?**

— Mūsu studentu skaits ir mazāks nekā citās fakultātēs, jo nav vakara nodaļas, divu plūsmu. Šogad pirmo reizi 4. kursu beigs studenti ar bakalaura grādu. Daudzi no viņiem gatavojas studēt tālāk maģistratūrā. Domāju, ka vājākajiem mācībās būs jāatpaliek, jāsamierinās ar bakalaura grādu. Viņiem būs zināšanas ķīmijā, tāpēc varēs strādāt laboratorijās.

Ar studentu zināšanu līmeni esmu apmierināts. Gadījies dzirdēt, ka pat tie, kurus atskaitām, ir ļoti labi studenti. Piemēram, Ekonomikas fakultātē studē kādreizējie mū-

ANDRA DZEŅA foto

su fakultātes studenti.

— **Vai diplomētiem ķimikļiem būs darbs?**

— Protams. Vēl pastāv Organiskās sintēzes institūts, kur strādā labākie organiķi. Firma GRINTEX ražo medicīniskos preparātus, tai būs vajadzīgi mūsu sagatavotie speciālisti. Jaunie ķimikļi tāpat varēs darboties vides aizsardzībā un pārtikas produktu kontrolē, ekspertīzē.

Brīnišķīgam Ķīmijas fakultātes dekāna, prof. J. Drēģera leicienam pievienojas raksta autore: "Par maz māca ķīmiju, tāpēc to par maz izprot."

ALJA ŠULTE

VISI GRIBAM RUNĀT SVEŠĀS VALODĀS

(Turpinājums no 7. lpp.)

— **Kādas jaunas studiju programmas domājat piedāvāt nākotnē?**

— Ir doma sākt japāņu valodas un arī vairāku Ziemeļvalstu valodu bakalaura programmas, bet šobrīd trūkst kvalificētu vietējo lektoru, un šīs programmas nav iespējams balstīt vienīgi uz vieslektora darbu.

— **Kāds ir jūsu viedoklis diskusijā par tālākajām reformām LU — centralizācijas un decentralizācijas projektiem?**

— Es pilnībā atbalstu LU decentralizācijas ideju, līdz juridiskas personas tiesību piešķiršanai fakultātēm. Kādēļ decentralizācija ir nepieciešama? Vairāku iemeslu dēļ. Pirmkārt, lai tad, kad fakultātei iedala budžeta līdzekļus, mēs skaidri zinātu, ka varam tos izmantot pēc saviem ieskatiem. Otrkārt, fakultātei iegūstot lielāku patstāvību, pirmais, ko vajadzētu darīt, ir pārskatīt to struk-

tūru telpu īres maksas, kuras šobrīd atrodas Svešvalodu fakultātes telpās. Lai katra apakšiernieka gūtā peļņa būtu adekvāta tai, ko maksā vidēji Rīgas pilsetā, un lai iegūtos līdzekļus varētu izmantot fakultātes saimnieciskās bāzes nostiprināšanai. Treškārt, fakultātes budžetam šobrīd zūd arī lielākā daļa no maksājošo studentu mācību maksas — 30% centralizētie atskaitījumi LU, 37% — sociālais nodoklis u. tml.

Savukārt attīstoties decentralizācijai, būtu iespējams padomāt par veidiem, kā jau tā samērā trūcīgos līdzekļus ietaupīt.

— **Jūsu domas par jaukto bakalaura grādu izveidošanos.**

Ja rodas jauktie bakalaura grādi, tad jebkurā gadījumā vispirms ir jāvienojas bakalaura programmu direktoriem un jāizstrādā kopīga stratēģija, neatkarīgi no tā, vai bakalaura programmas tiek

piedāvātas vienā vai dažādās fakultātēs. Pat ja mainās LU fakultāšu sadalījuma struktūra; izveidojoties Humanitāro zinātņu, Dabaszinātņu, Sociālo zinātņu u. c. fakultātēm, problēma ar jauktajām bakalaura programmām pastāvētu joprojām, piemēram, ja students vēlētos iegūt bakalaura grādu dabaszinātnē un angļu valodā, bioloģijā un vācu valodā u. tml. Un te jau parādās jautājums par LU tālāko attīstību, variējot ar studiju piedāvājumu. Konkrētā bakalaura programma varētu ietvert divus aspektus — eksistēt gan kā pamatprogramma jeb visas studiju programmas A daļa, gan kā papildprogramma jeb B daļa — A daļas isāks variants. Šādā veidā varētu radīt jebkuru skaitu jaukto bakalaura programmu un jebkādas to variantus.

MAGDA RIEKSTIŅA

FUTBOLA DIENA

Bildē pa labi: uzvarētāju komanda — Ekonomikas fakultātes studenti

30. aprīli LU stadionā notika Futbola diena. Tajā piedalījās sešas vīriešu komandas. Pirmo vietu izcīnīja Ekonomikas fakultātes II kursa komanda, otro — Ģeogrāfijas un trešo — Fizikas un matemātikas fakultātes komanda.

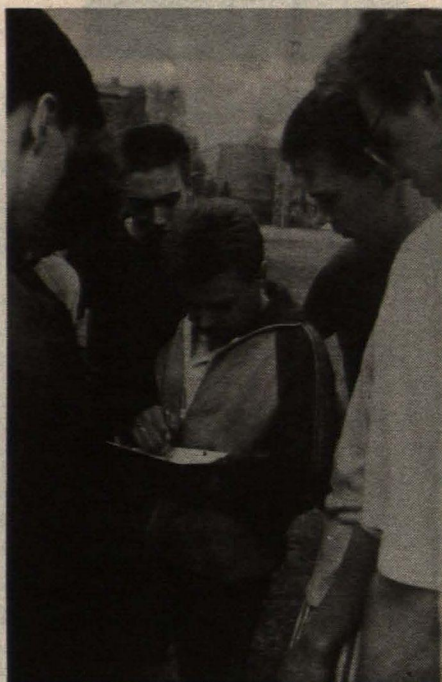
Sieviešu komandas pārstāvēja divas fakultātes.

Spraiģā cīņā pirmo vietu ieguva Vēstures un filozofijas fakultātes meitenes, uzvarot Fizikas un matemātikas fakultātes komandu ar rezultātu 1:0.

Labākie spēlētāji — Vadims Slovačskis, Niklāvs Lācis, Rasa Pārpuce.

Uzvarētājiem tika balvas un "US" diplomī. Cerams, ka nākamajos gados futbola diena izraisīs vēl lielāku interesi un atsaucību.

Galvenais tiesnesis
VADIMS KĻIMOVS

Bildē pa kreisi: sacensību galvenais tiesnesis vidū
VLADISLAVA RUBCOVA foto

VIEGLATLĒTI SĀKI

25. un 26. aprīli Rīgas pilsētas vienīgajā augsta mēroga vieglatlētikas sacensību sarīkošanai atbilstošajā stadionā, risinājās "Universitātes Sporta" (US) kausa izcīņas sacensības vieglatlētikā. Tās bija pirmās lielākās sacensības brīvā dabā. Piedalījās turpat 150 dalībnieku.

Kā jau parasti, sacensības sāka sprinteri. Vīriešiem par pārsteigumu parūpējās M. Lapiņš (Ķīm. f.), kurš 60 m distancē pārspēja pat par favorītu atzīto A. Bemberi (Ped. f.). Abiem gan vienāds rezultāts 7.0 s, bet par nieka tiesu Māris bija ātrāks. Sievietēm gan 60 m, gan 200 m ātrākā bija K. Tālberga (Ped. f.) — 7.9 s resp. 27.1 s.

Ne mazāk spraiģi risinājās tāllēkšanas sacensības vīriešiem, kur līdz pēdējam mēģinājumam vadībā bija M. Lapiņš — 6.64 m, bet pēdējā lēcienā par 2 cm tālāk lēca Ģ. Staķavs (Ped. f.) — 6.66 m, tādējādi otrreiz iegūdam čempiona titulu, jo dienu iepriekš viņš vistālāk aiz-

meta šķēpu — 55.74 m. Sievietēm šajā disciplīnā sīvā cīņā ar LU rekordisti I. Skrastiņu, uzvarēja I. Ločmele (Ped. f.) — 52.70 m, kas ir labs sasniegums tik agrā pavasara periodā.

Kā parasti, iepriecināja tāllēcējas. Tā US čempione M. Lavrinoviča (Biol. f.) piezemējās 5.87 m tālu, bet vicečempione S. Rulle — 5.60 m. Interesanti risinājās cīņa par LU čempiones godu augstlēkšanā sievietēm starp 5. kursa studentu Z. Krūmiņu (Filol. f.) un A. Gulbi (Ped. f. I k). Uzvarēja pieredze un sacensību rutīna, un A. Gulbes respekts. Rezultāti 1.70 m un 1.65 m.

Kārtējo uzvaru savā sporta karjerā izcīnīja divkārtējais LR ziemas čempions E. Tēbelis (Ped. f.), uzvarot 400 m skrējienā ar 50.4 s, par 0.2 s pārspējot pagājušā gada LU čempionu A. Lāriņu.

4X100 m stafetes skrējienā vīriešiem Pedagoģijas fak. sprinteri finišā apsteidza puīšus no "Ausekļa", sasniedzot 45.4 s.

Trīscīņā vīriešiem J. Freivalda (Ped. f.) sniegums 1506 p un tikai par 7 p pārspēts studiju biedrs E. Untāls (Ped. f.). Jāpiezīmē, ka J. Freivalds, kurš ir valsts čempions slēpošanā, taktiski gudrā un interesantā cīņā apspēlēja A. Ģiguli (Ped. f.) 3 km skrējienā. Tātad vieglatlētiem ir ko pamācīties no citiem sporta veidiem. Vēl par LU čempioniem sievietēm kļuva: 800 m skrējienā G. Zamberga (Biol. f.) 2:36.2 min, lodes gr. R. Vavilova (Teol. f.) 10,87 m un trīscīņā I. Sēr-mūksle(Ģeogr. f.) 1147 p.

Vīriešiem: 200 m A. Lāriņš (Fiz. un mat. f.) — 22.8 s, 1500 m A. Ģigulis (Ped. f.) 4:23.0 min, augstlēkšanā N. Freibergs (Fiz. un mat. f.) 1,80 m.

Komandu cīņā labākie bija Pedagoģijas fakultātes pārstāvji, otrie — Ģeogrāfijas fak. sieviešu un vīriešu komandas, bet trešās — topošās bioloģes un Fizikas un matemātikas fakultātes vīrieši.

V. ZEKUNDE

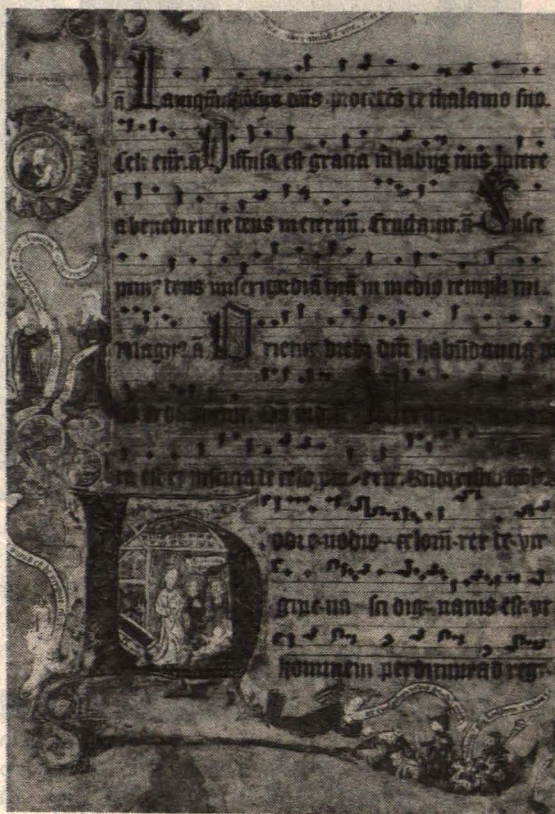
NEVIENS NEPALIKA NEAPMIERINĀTS VAI DEJA AR NĀVI

27. aprīlī studentu grupa no Vēstures un filozofijas fakultātes 3. kursa doc. I. Mišāna un doc. V. Pāvulāna vadībā apmeklēja kaimiņvalsts Igaunijas galvaspilsētu Tallinu. Šim ceļojumam bija noteikts mērķis — iepazīt tipisku viduslaiku pilsētu.

Doc. I. Mišāns ir fakultātes Seno un viduslaiku vēstures katedras vadītājs un 3. kursa studentiem lasa lekciju kursu "Viduslaiku pilsēta", kurā saistoši pastāsta par viduslaiku cilvēku mentalitāti un kultūru.

Pirmā vēsturiskā celtnē, ko apmeklēja ekskursanti, bija Tallinas pilsētas arhīvs, kurā glabājas viduslaiku materiāli, tai skaitā Tallinas Rātes un Hanzas tirgotāju dokumenti. Par arhīva vēsturi un mūsdienu situāciju pastāstīja Tallinas pilsētas arhīva direktors. Tartu universitātes mācībspēks J. Kivimē. Viņš parādīja arhīva telpās ierīkoto izstādi, kas veltīta kādai igauņu tautai nozīmīgai dienai 1944. gadā, kad tika bombardēta Tallina, kā rezultātā gāja bojā vairāk nekā 500 mierīgo iedzīvotāju, vēsturiskas celtnes un 25% arhīva materiālu. Šis notikums ir ārkārtējs arī tāpēc, ka visos laikos karotāji ir izvairījušies cīnīties Vecpilsētas teritorijā vai pie tās, bet 1944. g. tas notika. Interesants izstādes eksponāts bija albums ar fotogrāfijām, kurās attēlota sagrautās Vecpilsētas ēkas, to veidoja padomju speciālisti, lai sūtītu uz Nirnbergas procesu kā apsūdzību vācu fašistiem, taču šo materiālu tiesu ekspertiem nepieņēma, jo uzskatīja, ka Tallinu bombardēja sarkanā armija. Iepazīšanās ar pilsētas arhīvu latvieši beidza ar seno rakstu pētīšanu, lasīšanu un tulkošanu. J. Kivimē kungs uzaicināja visus interesentus, kas vēlētos pētīt senos dokumentus, izmantot arhīva pakalpojumus un teicamo tehnisko bāzi.

Ar gaišām domām iznākuši no arhīva, Latvijas vēsturnieki sāka aplūkot viduslaiku celtnes — mūri,

15. gs. pirmās puses pergaments "Fragments no Ziemassvētku mesas"

Resno Margaritu (torni), sv. Olava baznīcu, Trīs māšas, Rāti un tās baznīcu u. c. Studentiem nevajadzēja gida pakalpojumus, viņi paši bija gidi cits citam. Katrs bija sagatavojis nelielu, bet interesantu stāstījumu par kādu no Tallinas vēsturiskajiem objektiem. Daudziem patika Zanes Baķes referāts par Nigulistes baznīcas mākslinieka B. Notkes gleznas fragmentu "Nāves deģa". Šis temats bija izplatīts viduslaiku Eiropas kultūrā — gan mūzikā, gan dzejā, gan mākslā. B. Notkes glezna ataino savādu de-

ju, kurā dzīvie deģo ar mirušajiem (skeletiem). Nāve uzaicina uz deģu gan pāvestu, gan imperatoru, gan imperatora sievu, gan karali, un viņi visi ir pakļauti tai, kaut arī atrunājas ar to, ka viņiem piederējusi vara, bagātība, skaistums, prieks. Diemžēl saglabāties tikai fragments ar 13 tēliem, istajā gleznā bija 50 tēli. Droši vien pēdējais, ko Nāve uzlūdz uz deģu, bija nabags. No tā izriet morāle — jebkurš ir mirstīgs un neviens nespēj izbēgt no Nāves, mirušie kādreiz ir bijuši dzīvi, bet dzīvie kādreiz būs mirušie.

Jāatzīmē arī Mairitas Jermačānes un Valda Trufanova referāti par Tallinas Doma baznīcu. Noklausījāmies stāstījumu par augstajām velvēm, viduslaiku cilvēka ticību, bet fonā skanēja vijoles mūzika. Gadījās arī patīkams pārsteigums — pievedot mūs pie altāra vietas, kas atdalīta no pārējās baznīcas daļas ar speciālu pakāpienu — *solea* (altāra vietā, kā zināms, drikst atrasties tikai garīdznieki) — notika brīnums — Doma kalpotāji atvēra "debesu vārtus" un latviešu studenti varēja aplūkot altāri tuvāk, sevišķu uzmanību pievēršot ievērojama sabiedriskā darbinieka de Gardi kapa plāksnei ar Narvas kaujas attēlu.

Mācību ekskursija bija tiešām izdevusies, neviens nepalika neapmierināts. Pāris stundas līdz vilciena Tallina — Rīga atiešanai katrs izklaidējās, kā mācēja — skatoties uz ostas kuģiem, ēdot saldējumu, sūcot vieglo dzīnu no bundziņām vai pastaigājoties pa tām Vecpilsētas vietām, kurās vēl nebija pabūts. Divi studenti bija pavisam nenogurdināmi — iejutušies viduslaiku atmosfērā, viņi veica īstu svētceļojumu uz Tallinas priekšpilsētā atrodošos klosteri Piritu.

Mācību ekskursija bija tiešām svētīga un tas, ka otrā dienā notika kārtējā lekcija par tematu "Reliģiskā dzīve viduslaiku pilsētā", liecināja, ka interese par šo kursu nav mazinājusies.

TUTERLAKS TĪNA

KONKURSS ■ KONKURSS ■ KONKURSS

ATBILDES UZ 5. kārtas jautājumiem par ASV.

1. Vašingtonas štata galvaspilsēta ir Olimpja.
2. ASV prezidenta V. Vilsona t. s. 14 punkti deklarēja atklāto diplomātiju, jūru brīvību, koloniālo prasību taisnīgu nokārtošanu, atbrūpošanos, mākslīgu tirdzniecības barjeru atcelšanu, Nāciju Līgas izveidošanu u. c.
3. Vairāki ASV prezidenti ir dzimuši Ohaio štatā.
4. ASV no cara Aleksandra II nopirka Aļasku par 7,2 miljoniem dolāru.
5. Viens no četriem lielākajiem Amerikas ezeriem, kurš atrodas tikai ASV teritorijā, ir Mičiganas ezers.
6. Strādnieku aprindās kopš

1886. g. Čikāgas notikumiem par tradīciju kļuva 1. Maija svinēšana.

7. 1776. g. jūlijā tika pieņemta Neatkarības deklarācija un Ņujorkā noņēma Lielbritānijas karaļa Ģeorga III pieminēkli.

8. Mineapole, Sentluisa, Jaunā Orleāna atrodas Misisipi krastos.

9. Pirmo tvaikoni izgudroja R. Fulltons.

10. Uz ASV visvairāk emigrē no Meksikas, Karību jūras valstīm, Vjetnamas, Filipīnām, Dienvidamerikas valstīm.

APPSVEICAMI

4. kārtas uzvarētāja ir *Gundega Kampuse*.

5. kārtas uzvarētāja nav.

KONKURSA uzvarētāja ir DAIGA ZVEJA. Lūdzam uzvarētāju ierasties "UA" redakcijā, Raiņa bulv. 19.

110. telpā 16. maijā pl. 16.00. Ja jūs to nevarat, piezvaniet, lūdzu, pa tel. 222944 un atstājiet ziņu Aijai.

TESTS ■ TESTS ■ TESTS

KO PAR JUMS STĀSTA JŪSU ROKRAKSTS

1. Jūsu rokrakstam raksturīgi:
 - a) ļoti mazi, sīki burtiņi,
 - b) maza izmēra burtiņi,
 - c) vidēja izmēra burti,
 - d) lieli burti.
2. Jums rakstot, burti "sagāžas":
 - a) krietni pa kreisi,
 - b) nedaudz pa kreisi,
 - c) nedaudz pa labi,
 - d) ļoti krasi pa labi,
 - e) jūs rakstāt taisniem, vertikāliem burtiem.
3. Jūsu burtiem ir šāda forma:
 - a) apaļīga,
 - b) tiem nav noteiktas formas,
 - c) tie drīzāk ir stūrainas formas.
4. Jums rakstot, rindas reizēm aiziet šķībi:
 - a) lielākoties virzienā uz augšu,
 - b) parasti tās novirzās uz leju,
 - c) ar mani tā nenotiek, es rakstu taisni.
5. Jūsu rokrakstam raksturīgi:
 - a) viegli, nelielas intensitātes vēzieni,
 - b) vidēji vēzieni,
 - c) jūs rakstāt ar plašu vēzienu.
6. Rakstot vārdus, jums ir tendence:
 - a) tos dažkārt sarakstīt kopā,
 - b) atstāt lielas atstarpes starp vārdiem,
 - c) jums nav īpašas noslieces tos sarakstīt pārāk cieši vai pārāk reti.
7. Visumā raksturojot jūsu rokrakstu:

a) jums ir ļoti kārtīgs rokraksts ar akurāti iezīmētiem burtiem,

b) jums ir diezgan nelīdzens rokraksts un reizēm vārdi ir grūti salasāmi,

c) jūsu rokraksts ir diezgan nevērīgs un burti grūti "atsīfrējami", jo uzvilkti "šā — tā".

ATRODIET SEV ATBILSTOŠOS VARIANTUS TABULĀ UN SASKAITIET PUNKTUS:

Jūsu kopējā punktu summa ir:

38 - 51 punkti

Visticamāk, ka jums ir slikta veselība un droši vien pāri 80 gadiem.

52 - 63 punkti

Jūs esat kautrīgs (-a), varbūt reizēm arī pārāk nedrošs (-a) un nedaudz flegmatisks, taču jums piemīt liela darba mīlestība, visu aizsāktu jūs vienmēr padarāt līdz galam un ļoti godprātīgi.

64 - 75 punkti

Jūs esat maiga rakstura, varbūt mazliet naivs (-a) un viegli ietekmējams (-a), jums grūti pašam (-ai) izšķirties par pareizāko rīcību, bet jums piemīt liela pašcieņa un izsmalcinātas manieres.

76 - 87 punkti

Jūs esat ļoti jūtīgs (-a), sirsnīgs (-a) un atklāts (-a). Tāpēc jūs lieliski iejutaties jebkurā sabiedrībā. Un tiešām paveiciēs (paveiksies) jūsu "otrai pusei",

jo jūs esat ideāls ģimenes cilvēks.

88 - 98 punkti

Jūs esat godīgs (-a), kārtīgs (-a) un savā būtībā drošsirdīgs (-a). Jums ir lieliskas inicialīvas spējas, un piedevām jums piemīt arī tāda laba īpašība kā kārtīgums, starp citu, varat lepoties ar ļoti stabilu psihi.

99 - 109 punkti

Jūs esat individuālists (-e). Jums piemīt ass prāts un nosliece uz radošu darbu. Parasti esat neatkarīgs (-a) savos spriedumos un rīcībā. Bet diemžēl jums ir tik kaislīga daba, ka reizēm pārāk ātri aizsvilstaties dusmās.

110 - 121 punkti

Jums nepiemīt īpaša atbildības sajūta nevienā no jomām, bet toties jums piemīt tāda (varbūt jauka?) īpašība kā nedisciplinētība. Nu ko, varbūt tas padara jūsu apkārtējo dzīvi īpaši interesantu?

	a	b	c	d	e
1.	3	7	17	20	
2.	2	5	14	1	10
3.	9	10	19		
4.	16	1	12		
5.	8	15	21		
6.	11	18	15		
7.	13	9	4		

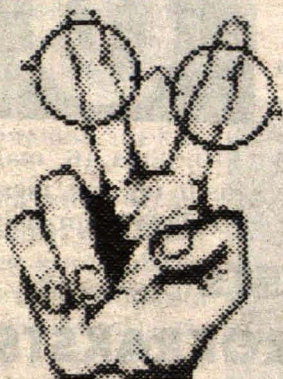
VISUS GAIDA SVAIGS GAISS, SPORTS, EZERS UN DEJAS LĪDZ RĪTAM

20. maijā pl. 15.00 skaistajā Lilastes ezera krastā notiks LU Olimpiskā diena. Programmā: volejbols, tautas bumba, pretstafete, pludmales futbols, basketbola soda metieni, tūrisma šķēršļu josla, sacensības ģimenei, rotaļas un atrakcijas bērniem no 1 līdz 7 gadiem, virves vilkšana, viktorina un konkursi.

Kad sāks krēslot, iedegsim uguskurus, bet dejas būs līdz rītam. Ja domājat arī pagulēt, tad jāņem līdzi nakšņošanas inventārs.

Gaidām visus LU piederīgos — studentus, mācībspēkus, darbiniekus.

Sikāka informācija "US" telpās Aspazijas bulv. 5, 312. kabinetā, tel. 222865.

**LU Remontu – eksperimentālā
darbnīca iesien
DIPLOMDARBUS LU studentiem.
Darbnīca atrodas Raiņa bulvārī 19,
blakus pasniedzēju kafetīnai.
Tel. 223407
Izpildes termiņš — 24 stundas.**

**Cienijamie LU studenti, darbinieki,
mācībspēki, citi interesenti!**

Aicinām Jūs patstāvīgi apgūt vācu valodu, izmantojot pēc Berlīca metodes sastādīto pašmācības kursu **"Think and Talk German"**

(Datori: Macintosh LC II, lekciju skaits: 50, audio: uz 8 kompaktdiskiem [CD ROM])

Pirmo reizi atnāciet uz ievadnodarbību (notiek katru otrdienu plkst. 16.30 — 17.40), iepriekš pierakstoties personīgi vai pa tālruni, turpmāk varēsiet strādāt patstāvīgi, iepriekš pierakstoties pie Valodu centra laborantes (darbdienās no plkst. 10.00 līdz 17.40).

Vēl iespējams individuāli strādāt ar sekojošām programmām:

- "Deutsche Grammatik in Frage und Antwort"
- "One Hundred Useful Exercises in English"
- "Start Testing Your Vocabulary"

Uzmanību!

Vienlaicīgi var strādāt pie 18 datoriem.

Programmu "Think and Talk German" LU studenti, darbinieki un mācībspēki var apgūt bez maksas.

Mūs var atrast Visvalža ielā 4a, telpa Nr.402, tālr. 227822

Sveicam vārda dienā! MAIJS

1. Ziedonis — latv. v. ziedonis, pirmoreiz fiksēts Vidzemē. Ārciemā, 1889. g.

2. Zigmunds —> Zigismunds —> Sigismunds (sens augšvācu v. sign — uzvara+ munt — patvērums, aizstāvis), p.f. Rēzeknē, 1877. g.

3. Gints — tēls H. Ibsena drāmā "Pērs Gints", p.f. Rīgā, 1922. g.

Uvis —> Ūve —> Uva (lat. v. ūva — vīnogu ķekars), p.f. Rīgā, 1969. g.

4. Vizbulīte — latv. v. vizbulīte; tēls Raiņa lugā "Indulis un Ārija", p.f. Rīgā, 1922. g.

Viola — lat. v. viola — vijolīte, p.f. Gulbenē, 1916. g.

5. Ģirts —> Gerhards (sens augšvācu v. gēr — šķēps+ hart — stiprs, drosmīgs), p.f. Kurzemē, Nica, 1750. g.

Gederts —> Gothards (sens augšvācu v. got — dievs+ hart — stiprs, drosmīgs), p.f. Rīgā, 1507. g.

6. Gaidis —> Gaida (latv. v. gaidīt), p.f. Rīgā, 1922. g.

Didzis —> Dītrihs (sens augšvācu v. diot — tauta+ rīchi — varens), p.f. Zemgalē, Lielaucē, 1816. g.

7. Henriete —> Heinrihs (sens augšvācu v. heim — māja+ rīchi — varens, valdnieks), p.f. Kurzemē, 19. gs. II cet.

Henrijs —> Heinrihs, p. f. Vidzemē, Jaunlaicēnē, 1885. g.

Jete —> Henriete, p.f. Kurzemē, Aizputē, 1843. g.

8. Staņislavs — poļu, sens slāvu v. stani — topil+ slava — slava, p.f. Rīgā, 1453. g.

Stefānija —> Stefans (grieķu v. stephanos — vainags), p.f. Rēzeknē, 1877. g.

9. Klāvs —> Nikolauss (grieķu v. nikē — uzvara+ laos — tauta), p.f. Rīgā, 1402. g.

Einārs —> Eginhards (sens augšvācu v. agin — zobens+ hart — stiprs, drosmīgs), p.f. Rīgā, 1925. g.

Ervīns — sens augšvācu v. ēra — gods vai heri — karaspēks+ wini — draugs, p.f. Salaspilī, 1893. g.

10. Maija — grieķu Maia — mitoloģijā vecākā no Plejādēm, zemes un augšanas dieviete; sanskritā Ma-ja — vēdu rel. maģisks, dievišķīgs spēks, pārdabiska spēja darīt brīnumus, indiešu mitoloģijā Visuma pirmradītāja, p.f. Rīgā, 1506. g.

"Universitātes Avīze"

Redaktore Ilze BRINKMANE

Tekstu rediģē: Ginta LUKŠEVICA

Tekstu ievada: Vija STIKĀNE

Ar datoru "Macintosh SE" tekstu saliek: Ilze STIKĀNE

Komercjautājumus kārtō Aldis ZELMENIS

Adrese: Raiņa bulv. 19, 110. telpa, Rīga, LV-1586

Tālrunis: 222944, **fakss:** 371—2—222944

"UA" iespiesta firmā "Druka" Jelgavā, Raiņa ielā 27

Reģistrācijas apliecības Nr. 535

Laikraksts iznāk divas reizes mēnesī.

Pārpublicēšanās un citēšanas gadījumā atsauce uz "UA" obligāta. Redakcijas viedoklis ne vienmēr sakrīt ar rakstu autoru viedokli.